

Hea kool kui väärtuspõhine kool

Kooli nimi: Tartu Kivilinna Kool

Kooli lühike tutvustus:

Tartu Kivilinna Kool on avatud suhtumisega, innovaatseliselt mõtleval, iga õpilase arengut toetav hooliv kool.

Kivilinna kooli kui Eesti ühe suurima põhikooli (koolis õppis 2015/2016. õppeaastal 942 õpilast ja koolis on 64 õpetajat) puhul pöörame palju tähelepanu ühtsustunde kujundamisele. Iga lapse ja kooli töötaja jaoks on oluline tunda end koolipere liikmena, väärtustada ja austada oma kaaslast ning osata teha koostööd.

Väärtusalane töö on meie koolis olnud pidevas fookuses juba kaheksa aastat. Koolis on loodud konkreetne väärtuskasvatuse töö juhtimise süsteem, samuti on kujunenud välja kindlad väärtusalased traditsioonid. Väärtuskasvatuse arengu hindamine on muutunud selle perioodi jooksul kooli sisehindamise lahutamatuks osaks ehk väärtuskasvatus ei ole omaette üksikprojekt, vaid omab olulist rolli kooli igapäevaelus. Väärtusalases töös oleme juba läbinud etapi, kus tegelesime terve koolina ühiselt väärtuste selitustööga, sõnastasime oma kooli põhiväärtused (Lisa 1) ja määrasime olulised alused, millele meie kooli väärtusalane töö toetub, nii et oleks tagatud jätkusuutlik areng. Seetõttu ei keskendu ka antud konkursitöö enam kooli üldise väärtusalase tegevuse kirjeldamisele, vaid pigem annab edasi antud aastal tehtud töö tulemusi, sest käesoleval hetkel oleme oma kooli väärtusalase töö arengus jõudnud faasi, kus väärtustega tegelemine, selle töö efektiivsuse hindamine on saanud tavaliseks praktikaks koolielus – selline lähenemine on taganud väärtuskasvatuse fookuses hoidmise ja väärtusalase töö jätkusuutlikkuse meie koolis.

Igal aastal hindame oma kooli väärtusalast arengut antud õppeaastale püstitatud õppekasvatustöö eesmärgist lähtuvalt. 2015/2016. ja 2016/2017. õppeaasta üheks olulisemaks õppekasvatustöö eesmärgiks oli digipöörde läbiviimine koolis. Muudatuste jätkusuutliku elluviimise üheks oluliseks teguriks on terviklik lähenemine ja seetõttu võtsime eesmärgiks digipöörde läbiviimise korraga terves koolis ehk keskendusime tegevustele, mis tagavad kogu kooli suhteliselt ühtlase ülemineku. Me ei võtnud eesmärgiks viia digipöörde läbi konkreetselt ühes õppeaines, kooliastmes või mõnele muule konkreetsel sihtrühmale suunatult, vaid pidasime oluliseks ühise meeskonnana edasilikumist, kus tugevamad toetavad neid, kes abi vajavad ja ühiselt jagatakse juba kogutud teadmisi-oskusi.

Meie digipöörde EESMÄRK oli kogu kooli hõlmava süsteemse tegevuse kaudu luua alused inspireeriva digikultuuri kujunemiseks

Digipöörde VISIOON: Tartu Kivilinna Koolis on inspireeriv digikultuur, mis innustab kõiki koolipere liikmeid tehnoloogiast läbipõimunud maailmas julgelt, loominguliselt ja teadlikult tegutsema.

Tartu Kivilinna Kooli digipöörde MOTO: **TIGUTEGUSAST DIGITEGUSAKS!** (Lisa 1)

Digipöörde süsteem koosneb erinevatest digipädevuse tasemetest, mis kannavad motost tulenevalt nimetusi: Tigu I, Tigu II ja Tigu III (2016/2017. õa lisandus ka Tigu IV tase) (Lisa 1).

Kuna eesmärgiks oli viia läbi suur muutus terves koolis, siis soovisime saada teada, kas ja kuidas on see muutnud meie kooli väärtusi ning hoiakuid. Digiõppe osas on väljendatud kartust, et sellega kaob inimestevaheline side, väheneb otsene koostöö ja kaob ühtse koolipere tunnetus (näiteks Andok, 2016), mis on meie jaoks olulised väärtused. Teisest küljest on aga rõhutatud digiõppe olulisust koolis ja näidatud ära, kuidas selle õige kasutus on pigem toetav (Mis saab..., 2015). Seetõttu valisime 2015/2016. ja 2016/2017. õa väärtuskasvatuse fookuseks digipöördega seotud muutused meie koolis ehk otsisime vastuseid küsimustele: kuidas avalduvad need muutused õppekasvatustöös, milliseid erinevusi on märgata koolikeskkonnas, mil määral on digipööre avaldanud mõju koostööle ja suhetele koolis ning kas juhtimine on kogu protsessi juures olnud toetavaks faktoriks.

Analüüsi koostasid: Õpilased, õpetajad, kooli juhtkond

SISUKORD:

VALDKOND: ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ	3
VALDKOND: KESKKOND	7
VALDKOND: JUHTIMINE	11
VALDKOND: KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED	14
Lõppsõna ehk Kivilinna kooli põhiväärtused digipöörises	16
Kasutatud allikad	20
Lisad	21
Lisa 1. Tartu Kivilinna Kooli digipöörde kirjeldus	21
Lisa 2. Vahekokkuvõtte õpikogukondades ehk LP-rühmades	24
Lisa 3. Digipöörde kokkuvõttev kevadseminar	28
Lisa 4. Digiminutite läbiviimine 2015/16. õa	42

VALDKOND: ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ

Aspektid

- Õpetaja töötab selle nimel, et õpilane on õppeprotsessis aktiivne osapool, õppimine on talle huvitav ja ta tunneb sellest rõõmu
- Toetatakse õhinapõhist õppimist ehk õpimotivatsiooni

Kuidas teeme:

- Digipöörde läbiviimine toetus neljale suurele sambale (Lisa 1), millest üheks oli sümbiootiline õpiprotsess ehk ühine ja vastastikuselt kasulik õppimine, mis hõlmas nii kolleegide kui õpilaste olemasolevate teadmiste ja oskuste kasutamist õpetamisel-õppimisel ja õppematerjalide loomisel (õpetajad kaasasid õpilasi nii õpiprotsessi kavandamisse kui selle läbiviimisse, aga ka õppematerjalide loomisse)
- Digipöörde eesmärgist tulenevalt lõimised KÕIK õpetajad koolis oma õppeprotsessi digitegevusi. Seeläbi tõi digipöörde koolitundidesse palju uudseid ja põnevaid ülesandeid, nii teema materjali näitlikustamiseks kui ka õpilaste kriitilise mõtlemise ja loovuse arendamiseks. Õpitava piirid laienesid kaugemale üle õpiku-töövihiku ja klassiruumi. Selleks et õpetaja oleks ise pädev, toimusid regulaarselt digiminutid. Lisaks üksikutele ülesannetele kasutasid õpetajad keskkondi, mis võimaldavad terve klassi õpilasi aktiivselt kaasata. Õpilased tegutsesid nii tunnis õppijate kui teatud juhtudel ka õpetajatena.

Hindamine:

- Õpiprotsessi hindavad kooli sisehindamise süsteemi kohaselt õpilased 4., 6. ja 9. klassis, andes tagasisidet nii koolielu valdkondadele kui ka igale õpetajale individuaalselt. Seega saame igal aastal ülevaate meie kooli jaoks olulistel etappidel olevatelt õpilastelt: 4. klassis lõpeb meie koolis algõpetus ja liigutakse ainesüsteemi, 6. klass võtab kokku esimese kahe kooliastme ning 9. klass on kooli lõpuklass. Küsitlus hõlmab nii digiõppe kasutamist puudutavaid küsimusi kui uurib ka õpilaste üldist hinnangut õppeprotsessi huvitavusele. Digipöörde kontekstis soovisimegi uurida, kas tundide huvitavuses ja õpetajate digitegevuste läbiviimise määras on erinevusi varasemaga võrreldes.
- Õpetajatelt kogusime tagasisidet kahel korral õppeaastas ja seda neljast erinevast allikast: õppeaasta keskel arutati digipöörde ja sellega seonduva õpetaja arengu kulgu õpetajate õpikogukondades ehk LP-rühmades, kus õpetaja sai kolleegidega usalduslikus õhkkonnas mõtteid vahetada. Arutelu aluseks olid küsimused (Lisa 2): Mis on siiani olnud positiivne igapäevaelu isiklikus digitegevuses? Mis on jäänud vajaka või tahab arendamist? Kuidas ja millega kool saaks aidata, et digitegevused saaksid paremini tehtud.
- Õppeaasta lõpus toimus digipöörde kokkuvõttev kevadseminar (Lisa 3) (Foto 1 ja 2). Sisuliselt sügavamalt infot andsid õpetajatega läbiviidud arenguestlused, kus õpetajad analüüsisid kolleegide tunnikülastusi, tuues muu hulgas välja ka digitegevuste osa selles.

Foto 1 ja 2. Digipöörde kokkuvõttev kevadseminar

Tulemused:

Digitegevuste läbiviimise osakaal tundides tõusis antud õppeaastal märgatavalt: 84 % Tigu I taseme valinud õpetajatest ja 93% Tigu II taseme valinud õpetajatest viisid igal nädalal läbi vähemalt ühe tunni, kus kasutasid digitegevusi (Lisa 3).

Õpetajate suuremat digitegevuste kasutamist kinnitasid ka õpilased, kelle hinnangud antud küsimusele olid varasema aastaga võrreldes kõrgemad (Joonis 1 ja 2) (võrdlused on toodud kahe aasta lõikes, sest antud aastatel on kool tegutsenud põhikoolina). Regulaarselt toimusid õpetajatele digiminutid (ühe vahetunni ajal), kus kolleegid või ka õpilased tutvustasid erinevaid e-keskkondi, äppe, meetodeid või võtteid. Õpetajad olid aktiivsed nii läbiviijate kui osalejatena. Õpilaste poolt läbi viidud digiminuteid oli üks – 7. klassi noormees õpetas õpetajatele Nuti-matemaatika kasutamist (Foto 3).

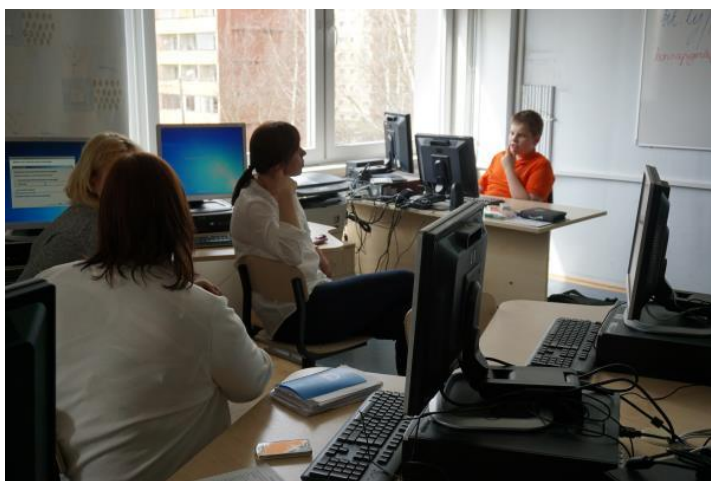
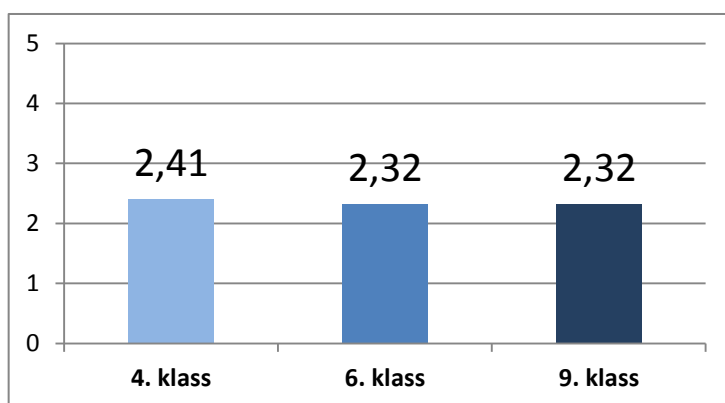

Foto 3. Õpilane viimas läbi digiminuteid õpetajale

Joonis 1. Õpilaste hinnang digitegevuste kasutamise määrale 5-palli skaalas (e-keskkonnad, äppid, mobiiltelefonid, tahvelarvutid, QR-koodiga ülesanded, jm – siia alla ei kuulu televiisorist esitluste, filmide jm näitamine)

Kõige enam kasutati digitegevusi laste hinnangul algklassides, mis tuli välja ka nii kevadseminari kokkuvõtetest kui õpetajate arenguestlustel kirjeldatud kolleegi tunnikülalistest. Positiivne oli see, et nii II kui III kooliastmes õpetavad õpetajad tulid samuti digipöördega kaasa.

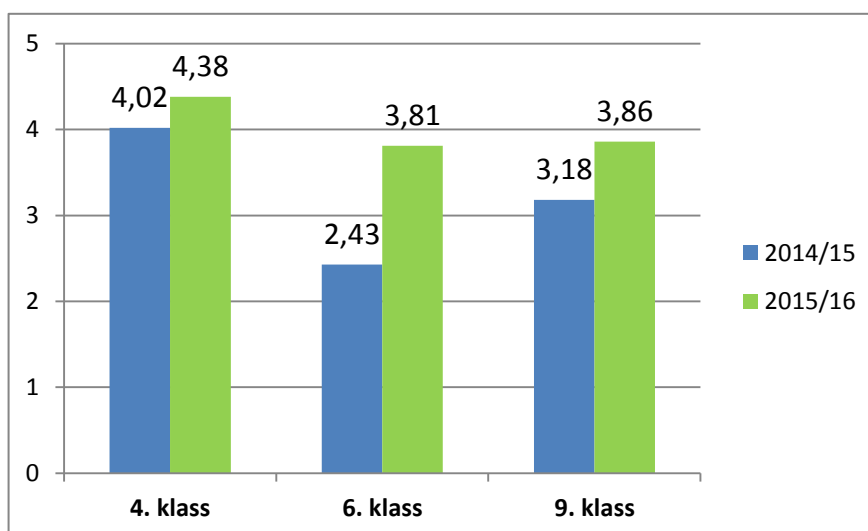
Algklassiõpetajad on meie koolis olnud enam valmis uute ideedega kaasa minema, aineõpetajate innukus selles valdkonnas on olnud tagasihoidlikum.

Nagu näha jooniselt 2 saavutati digipöörde üks sihtidest ehk et kõik kooli õpetajad 100% viiksid mingil määral läbi digitegevusi oma tundides. See näitab, et süsteem, mis põhines õpetaja enesehinnangul ja tema valikuvabadusel õigustas end igati.

	Õa	Keskmine	Max	Min
Tundides kasutatakse digitegevusi (e-keskkondi, äppe, mobiiltelefoni, jm – siia alla ei kuulu televiisorist esitluste, filmide jm näitamine)	2014/15	1,14	3,8	0
	2015/16	2,34	4,51	1,1

Joonis 2. Õpilaste hinnangute võrdlus digitegevuste kasutamisele tundides kahe viimase aasta lõikes

Uurides muutusi laste hinnangutes sellele, kui võrd huvitavad on õpetaja tunnid ilmnes märgatav tõus eelmise ja antud õppeaasta vahel (Joonis 3).

Joonis 3. Õpilaste hinnangud tundide huvitavusele 5-palli skaalal

Muidugi ei saa seejuures väita, et tundide huvitavust tõstis üksnes digitegevuste integreerimine, aga märgatavat mõju omas see kindlasti, sest õpilaste poolt avatud küsimustes välja toodud vastustest saab sellele kinnitust: „need iganädalased VOSKi ülesanded olid põnevad“; „väga vahvad olid need ülesanded, mida tahvelarvutiga koolimajas või õues käisime lahendamas“; „ma ei teadnudki, et netis nii põnevaid matemaatika ülesandeid on“; „Kahooti võiks vist iga tund teha“ Eriline oli sellel aastal ka õpilaste kaasamine õpetajatena, mis oli ka TIGU-tasemete ehk õpetaja digipöörde arengutasemete (Lisa 1) üks osa. Küll aga jäi see üsna ühekordseks ettevõtmiseks, mida võib-olla suures osas just taseme tingimuste täitmise pärast tehtigi. 80% TIGU I taseme valinud õpetajatest viisid läbi vähemalt ühe tunni aastas ja 61% TIGU II taseme valinud õpetajatest viisid

läbi ühe digitunni poolaastas koos õpilasega. See näitab, et märkimisväärne hulk õpetajaid seda tingimust siiski ei täitnud.

Samas aga tunnistasid nii õpetajad kui õpilased, et laste poolt läbi viidud tunnid olid väga huvitavad. Miks siis ikkagi seda praktikat nii vähe kasutati? Üheks põhjuseks on see, et see ei ole meil tavapärane praktika ja õpetaja tunneb end ebakindlalt – õpetaja kardab anda kontrolli käest (arenguestlustelt tulnud vastused küsimusele, miks ei kaasatud õpilast tunni läbiviimisse: „*aga mis siis kui tund ei õnnestu, siis on see ju raisatud tund*“; „*nagunii pean kogu asja pärast ise üle õpetama*“). Põhjused võivad peituda ka selles, et õpetajad ei ole harjunud õpiprotsessi kellegagi koostöös läbi viima, sest ka õpilaste poolt läbi viidud tundides anti õpilasele pigem õpetaja kui kaasõpetaja roll ehk siis tuli õpilasel vastutada ise terve tunni, mitte ainult tunniosa läbiviimise eest. Näiteks õpetaja kirjeldus: „*Enne jõule 1,5 nädalat andsin võimaluse ühele viiendale klassile viia läbi huvitav, aga matemaatikast läbi imbunud tund*.“ Esines isegi juhtumeid, kus õpetaja suhtus põhikooli õpilasele kui õpetajakoolituse tudengisse, kes peab oskama koostada õiget tunnikava. Näitena õpetaja selgitus sellele, miks ta ainult ühe tunni aastas lubas õpilasel õpiprotsessi juhtija olla: „*Õpilaste koostatud tunnikava tuleb õpetajal eelnevalt täpselt üle kontrollida, mis võib osutada väga ajamahukaks*.“

Oli ka positiivseid näiteid, kus õpilased tõepoolest olid aktiivsed partnerid õpetajale õpiprotsessi läbiviimisel: „*Minu klassi lapsed koostavad ise palju kahoote ja esitlusi, kas siis tunni sissejuhatuseks või kinnistavaks osaks*.“; „*Õpilastel on soov katsetada uusi asju. Nad on väga leidlikud ja loovad ise põnevaid esitlusi ja ideid teistele tutvustama ja nad naudivad seda protsessi*“ Valdavalt aga olid need näited algõpetuse õpetajatelt. Aineõpetajate hulgas oli õpilasega koos tundi läbi viinuid vähem. Põhjus võib peituda selles, et nende suhe lapsega ei ole nii vahetu kui seda on algklasside õpetajal ja seetõttu ei teki ühine koos tegutsemine nii loomulikult.

Positiivne oli aga see, et õpetajad nägid ka ise, kuidas digimaailma integreerimine tundi muudab õpiprotsessi õpilase jaoks põnevamaks ja õpilaste õppimise õhin on tunduvalt suurem. Näitena ühe õpetaja tagasiside: „*Avastasin, et internetis on olemas palju ülesandeid just väiksematele ja nägin, millise rõõmuga 3. klass teeb neid*.“

Toodi välja ka teistsuguseid arvamusi. III kooliastme õpetajate hulgas avaldasid mõned õpetajad arvamust, et lapsed tegelikult ei olegi nutiseadmetega õppimisest nii suures vaimustuses, nagu võiks eeldada: „*õpilased on andnud märku, et kohati on liialt “digi” kasutusel ja ei olegi sellest nii vaimustuses, kui meie õpetajatena arvame*“. Mingil määral võib see olla tingitud sellest, et antud kooliastmes kasutasid õpetajad digitegevusi väga suures osas üksnes õpitava näitlikustamiseks: „*kasutatakse klassis igal nädalal teleri kaudu näidatavat materjali (videod, ülesanded), PASCH-net materjale, õpikute kodulehti*“; „*kasutatakse sõnaseletusel, mõistete selgitamisel (sõnavara), ÕS, multifilmid, loodusfilmid*“; „*Peaaegu kogu ajalootundide näitlikustamine toimub digivahendite abil*“; „*Sellel aastal olen rohkem kasutanud digivahendeid tundide läbiviimisel. Olen teinud PowerPointe, mida tundides kasutan*“.

Murekohtadena toodi välja veel ka seda, et digi toel õpetamine kulgeb aeglasemalt kui traditsiooniline õpe ja kuna õppekava on pingeline, siis tundubki õpetajatele, et ajakasutus digitegevustega ei ole efektiivne ja osa õpitulemusi võib jääda saavutamata. Seda, mis täpsemalt põhjustab aeglasemat tempot, ei selgunud – selles osas tuleb uuel aastal täpsemalt uurida. Võib-olla on põhjus selles, et uut tüüpi õpiprotsessi ettevalmistus nõuab õpetajalt rohkem aega ja kuna ta ise ei tunne ennast protsessi juhtijana väga kindlalt, siis võib see ka tempot aeglustada. Aga

kindlasti tuleks selles osas selgitada välja põhjused ja siinkohal ka õpetajale vajalikku abi ning tuge osutada.

VALDKOND: KESKKOND

Aspektid

- Koolielu on õpilase jaoks huvitav ja arendav
- Koolielu on õpetaja jaoks huvitav ja arendav

Kuidas teeme:

Lisaks tundides toimuvatele uutemoodi digitegevustele toimusid muutused ka koolielus üldiselt.

- Digiõppe teadliku rakendamisega paralleelselt toimus koolis muutunud õpikäsituse sisu arutelud ning koolitused. Mitmed õpetajad sidusid omavahel olulised pädevused ja digipöörde võimalused, mille tulemusena kogunes kooliaasta lõpuks päris suur hulk parima praktika näiteid: valikutel põhinevad õpiülesanded (nii tunnis kui ka näiteks koduse ülesandena), kus õpilane sai valida kas ta teeb kokkuvõtva plakati, digitaalse viktoriini või videofilm; või eesti keeles sai õpilane valida, kas kohustusliku lugemisraamatu vastamisel kirjutada raamatu põhisisu puudutav kirjand või vastata konkreetsetele sisukontrolli küsimustele digitaalses keskkonnas.
- Digivahendite kasutamine pani õpetajaid rohkem ühiselt tegutsema, sest erinevate ürituste läbiviimiseks kaasati kolleege, kellel oli suurem kompetents teatud valdkonnas – see tõstis ürituste kvaliteeti ning tõi mitmedki üritused kooliperele tervikuna paremini nähtavaks (näiteks võõrkeelte nädalal QR-koodidel põhinev orienteerumine koolis tekitaks kõikides lastes elavat huvi) (Foto 4)

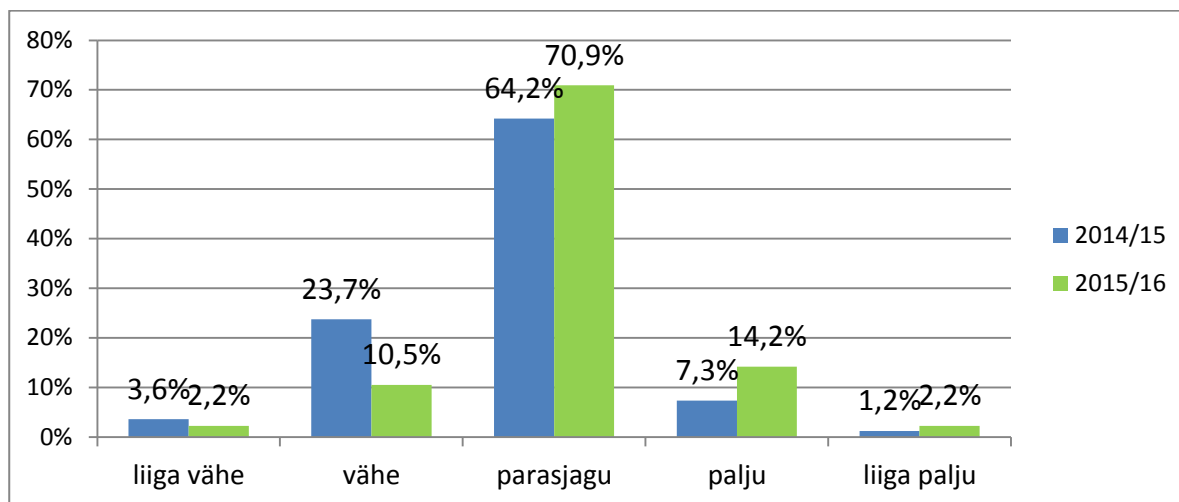

Foto 4. Õpilased QR-koodi orienteerumist tegemas

Hindamine: keskkonnaga seotud aspektide puhul võrdlesime õpilaste hinnangute erinevusi kooli ürituste kvaliteedile (kuivõrd huvitavaks hindasid õpilased neid võrreldes varasemaga), samuti analüüsisime ürituste järgselt läbi viidud arutelusid, eesmärgiga saada infot digipöörde toodud muudatuste kohta – kas ja mida nendes aruteludes on selle kohta välja toodud; õpetajate hinnanguid analüüsisime LP-rühmades tehtud vahekokkuvõtete põhjal, samuti kevadseminari ja arenguvestlustelt saadud info põhjal.

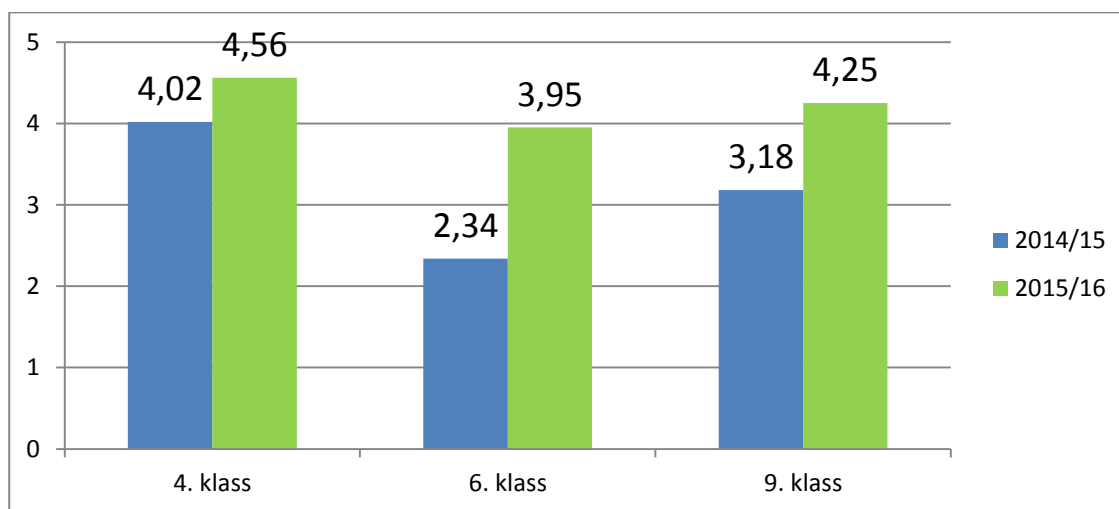
Tulemused:

Õpilaste hinnangul on Kivilinna kooli tunniväline elu piisavalt aktiivne, üritusi toimub üldiselt nende arvates sobival hulgal (Joonis 4). Eelmise aastaga võrreldes leiavad õpilased, et üritusi on isegi rohkem, mis näitab, et uuendusega kaasnesid ka uued üritused.

Joonis 4. Õpilaste hinnang toimunud ürituste hulgale koolis

Võrreldes ürituste kvaliteeti selgus, et digipöörde aasta järel antud hinnangud olid varasemaga võrreldes kõrgemad (Joonis 5).

Joonis 5. Õpilaste hinnangute võrdlus ürituste toimumise huvitavusele

Siinkohal tekkis loomulikult küsimus, kas sellise tulemuse põhjustas digipööre või võib see olla mingi teise teguri mõjust tingitud? Täpset vastust me oma andmete põhjal anda ei saa, aga kui tuua siia kõrvale ürituste järgselt toimunud aruteludes välja öeldud mõtteid, siis võib öelda, et digipöördel oli üritustele mitmetine mõju: ühest küljest pakkus digiülesannete kasutamine palju avaramaid ja uudsemaid võimalusi, mis oli eriti värskendav pikaajalise traditsiooniga ürituste puhul, kus korraldajad kipuvad sageli natuke „kinni jääma“ juba harjumuseks saanud tegevustesse – digimaailm tõi seega nii-öelda värsket verd ja seda uut sära oli näha nii õpilaste kui õpetajate silmis. Teisest küljest aga suurendas uut tüüpi tegevuste sissetoomine koostööd korraldajate vahel

– olgu selleks siis õpetajad või õpilased. Mitme ürituse puhul tekkis olukord, kus tuli kaasata korraldusmeeskonda uus liikmeid, kes näiteks olid digipädevamad või lihtsalt vajati lisajõudu, et ajaliselt uut moodi tegevust ette valmistada. Esimese korra katsetuse puhul lisandus veel ka hirm üksi vastutamise ees, mistõttu otsiti selle võrra veel rohkem tuge kolleegilt (õpilaselt).

Kooli igapäevaelus on digipöörde muutused aga selgelt silmaga näha. Õppimise ruum ei piirdu enam üksnes klassiruumiga, vaid kogu kool on muutunud üheks suureks ja avatud õpikeskkonnaks (Foto 5).

- **Toetatakse õpilaste ja koolipere tegutsemist infoühiskonnas: tutvustatakse infoühiskonna võimalusi ning ohte**

Kuidas teeme:

- Digitegevusi tegid õpetajad koolis ka enne digipööret ja seda isegi väga aktiivselt (täpsemalt on õpetajate kasutatud keskkonnad/võtted välja toodud digipöörde projekti kirjelduses, <https://www.kivilinn.tartu.ee/node/295>), aga kogu see tegevus oli pigem kaootiline – õpetajad kasutasid palju erinevaid keskkondi, äppe jne, kuid keegi ei teadnud, miks me seda teeme ega ka seda, mida kolleeg teeb või kasutab – ühtset süsteemi ei olnud. Digipöörde kavandamisel võtsime aluseks selle, et kindlasti peab olema selge süsteem, kuidas ja mida me teeme, aga väga oluline selle kõrval on luua toetav raamistik ehk kuidas tagada olukord, et õpetaja, kes on koolis muutuste elluviimise võtmeisik, tunneks ennast kindlana ja teaks, et vajadusel saab abi. Siinkohal mõned näiteid raamistikust, mis koos digipöördega paika pandi: õpetajale kindlustunde andmiseks peab olema loodud mitmeid võimalusi, sealhulgas on digivaldkonnas pädevam kolleeg valmis andma koos teisega ühiselt tundi, õpetajate areng peab olema süsteemselt toetatud – selleks toimusid iganädalased digiminutid ja/või – koolitused; haridustehnoloog viib läbi arenguvestlused digipädevuse osas iga õpetajaga; õppejuht on valmis õpetajat asendama, kui ta soovib külastada kolleegi tundi; õppimine toimub kõikide koolielu tegevuste kaudu, näiteks kasutatakse ka tavapärasel infokoosolekul nutiseadmeid (Foto 6 ja 7); õpetajale on tagatud pidev haridustehnoloogiline tugi; õppeaasta keskel suunatakse õpetajaid vahe-enehindamisele ehk kui suure osa seatud eesmärgist on ta juba saavutanud). Toetamiseks õpetajate julgust nutiseadmete kasutamisel loodi võimalus, et iga õpetaja sai endale isikliku tahvelarvuti. Lisaks rajati kooli uus arvutiklass, muretseti mobiilsed nutiseadmed (tahvelarvutid) ja mitte vähemtähtsana loodi süsteem, mille alusel neid on võimalik koolis laenutada.

Foto 5. Kogu koolimaja on õpikeskkond

Foto 6 ja 7. Nutiseadmete kasutamine infokoosolekutel

- Lisaks võimalustele tuli mõelda ka ohtudele. Digipöörde tulek lõi ühtse fooni terves koolis ka infoühiskonna ohtude tutvustamise osas. Kuna kõikides ainevaldkondades ja ka koolivälistel üritustel pöörati tähelepanu digivõimaluste kasutamisele, siis kaasnes sellega ka turvalisust puudutavate teemade osa. Otseselt käsitleti neid klassijuhatajatundides, aga ka aineõpetajate poolt. Eraldi kutsuti kooli külalisi sellel teemal kõnelema. Eriliselt võib välja tuua õpilastepoolse algatuse (õpilasesinduse eestvedamisel) netiketi tutvustamisel oma kaaslastele.

Hindamine: info allikateks olid õpilaste küsitlus, samuti õpetajate vahekokkuvõtted LP-rühmades, digipöörde kevadseminar ja õpetajate arenguvestlused. Peamiseks fookuseks oli selgitada välja, kas õpilased ja õpetajad tunnevad, et nad on saanud piisavalt tuge – mis oli toetussüsteemis head ja mida võiks teha teisiti, mis abi oleks veel vaja.

Tulemused:

- Õpilaste puhul olid kõik tulemused valdavalt positiivsed: vajalik tugi oli neil olemas (mitmel korral toodi välja, et kui mitte õpetaja poolt, siis klassikaaslaste aitasid kindlasti). Eriti positiivsena tõsteti esile õpilasesinduse poolt läbi viidud netiketi koolitust, samuti haridustehnoloogi tunde autoriõiguste jm neti-aususe teemadel, aga kindlasti ka külalisesinejaid, kes rääkisid interneti turvalisuse teemal (hea parooli tunnused, missugust isiklikku infot võib ja mida mitte avaldada internetis, millised on ohumärgid sotsiaalmeedias tegutsemisel jne). Ainus, millest tunti puudust oli ülekooliline WiFi-võrk, mis nüüdseks on koolil olemas. WiFi-võrgu väljaehituse ja klassitäie tahvelarvuteid sai kool Tartu linnavalitsuse korraldatud digipöörde projektikonkursi võitmise tulemusena.

Foto 8. Haridustehnoloog õpilastele infoühiskonna võimalusi ja ohte tutvustamas

- Õpetajate osas olid tulemused varieeruvad. Kindlalt tunnetasid kõik õpetajad seda, et nad on igal juhul teinud suure sammu edasi – kõik õpetajad alustasid digitegevuste kasutamist tundides. Ka need, kes juba varem digitegevusi läbi viisid, tunnetasid ikkagi oma arengut. Näiteks õpetaja hinnang: „olen eelmise aastaga võrreldes digivahendeid otstarbekamalt kasutanud ja oskan nende kasulikkust ja kahjulikkust paremini analüüsida.“
- Positiivsena märgiti ära digiminuteid, mis andsid palju kasulikke näiteid ja eraldi rõhutati seda, et kuna neid viisid läbi oma kolleegid, siis vajadusel teadsid kohe, kelle käest minna nõu küsima just tema poolt õpetatud võtte osas. Kokkuvõtval seminaril aga toodi välja ka üks kitsaskoht: nimelt ei jõudnud kõik soovijad sugugi mitte alati digiminutitel kiire koolipäeva tõttu osaleda: näiteks „digiminutiteks on ainult üks aeg, ei jõua neid külastada, kuigi tahaks (digiminutite päeval on 8 tundi)“; „digiminutite idee on hea, paraku on keset koolipäeva kiire“. Samas pakuti ka lahendusi – võiks digiminutite asemel teha üks või kaks korda kuus digitunde või üks õpetaja oli ise uurides leidnud ühe hea näite teisest koolist: „uurides koolitusel, kuidas erinevad koolid on digimaailma sisenenud, leidsin, et üks kool Eestis viib samuti läbi digiminutitele sarnast üritust, aga sellele lisaks on nende haridustehnoloogi poolt ka veel üles seatud digiblogi, kuhu on üles riputatud nii õpilaste kui õpetajate digitegemised ja soovitused, uuendused ning igasugu võimalused erinevate aineõpetajate jaoks“. Sellised näited ilmestavad seda, et õpetajad on selle suure muutuse koolis omaks võtnud ja kuigi esineb raskusi, siis ei laskuta mitte nende raskuste kirumisse, vaid pigem otsitakse lahendusi.
- LP-rühmades läbi viidud vahekokkuvõtte tõi välja ühe olulise aspekti, millega õppeaasta teises pooles teadlikult tegelesime. Nimelt eristus kohe digipöörde alguses negatiivselt meelestatud grupp õpetajaid (mis suuremate muutuste puhul on loomulik). Vahekokkuvõtte aga tõi välja ühe rahulolematuse põhjuse – nimelt ei olnud need õpetajad päris täpselt aru saanud sellest, mis on muutuse sisu: „Meie rühmal on pisut arusaamatu, missugune digitund täpselt olema peaks: kas selline, kus õpilane töötaks suurema osa ajast nutiseadmega või ainult teatud osa tunnist?“ Siit ka järeldus, et edaspidi tuleks muutuse sisu selgitamisele kohe alguses pühendada piisavalt aega.

VALDKOND: JUHTIMINE

- **Kooli igapäevane tegevus lähtub teadlikust sihiseadest ja koolijuht motiveerib kooli töötajaid ning toetab nende arengut**
- **Kooli personal on professionaalne ja arengule orienteeritud, tegeletakse eneserefleksiooniga, osaletakse aktiivselt koolitustel ja õpikogukondades**

Kuidas teeme:

- Kogu kooli hõlmava muutuse läbiviimine on protsess, mis nõuab teadlikku lähenemist ja head tegevuskava ning läbimõeldud juhtimist. Olulisteks väärtusteks kogu protsessi juures seati kaks: valikuvabadus ja koostöö. Sellest tulenevalt alustati kõigepealt projekti meeskonna moodustamist, kuhu võisid kuuluda kõik, kes soovisid selle töö juhtimisse panustada. Moodustunud juhtmeeskond kogus kokku erinevad mõtted ja arvamused – mida on õpetajad valmis tegema, kui palju ise panustama, missugused on poolt ja vastu argumendid – ning nende põhjal sõnastati digipöörde visioon, eesmärk ja samuti ka moto (vt sissejuhatava osa). Lisaks sellele joonistati motol põhinev digipöörde logo (Lisa 1). Väga oluliseks osutus moto sõnastamine ja selle juurde logo loomine, mis andis protsessile kohe alguses hea positiivse emotsiooni ning on aidanud hoida innustavalt muutust terve aasta jooksul silme ees.
- Digipöörde sisulises ülesehituses ja läbiviimises lähtuti taas valikuvabadusest ja koostööst. Õpetajatega ühiselt määratleti erinevad digiarengu tasemed (tulenevalt digipöörde motost Tigu I, Tigu II ja Tigu III – Lisa 1). Iga õpetaja valis enesehinnangu põhjal omale sobiva

taseme, mille tegevusi ta hindas ennast oleva pädeva sooritama. Sellise süsteemi kasutamine tagas ühest küljest kõikide õpetajate kõrge motiveerituse, sest nad tunnetasid oma vaba valiku võimalust, aga teisest küljest lõi see olukorra, kus kõik õpetajad ühiselt arenesid ja keegi ei jäänud kõrvale.

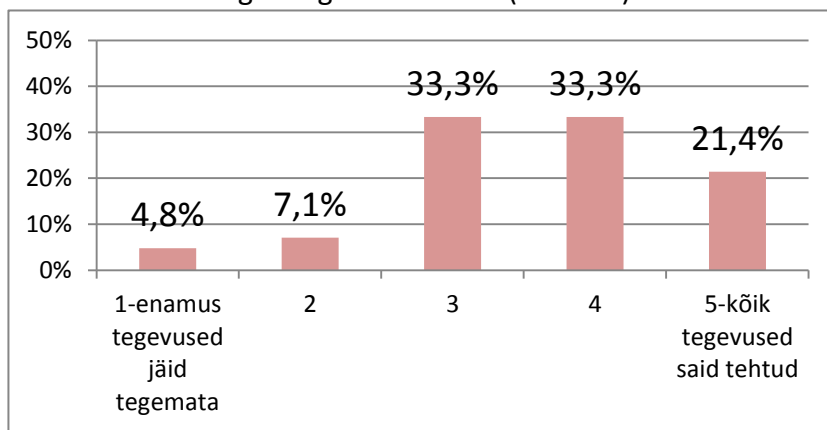
- Digipöörde eel ja järel (ning ka vahehindamise etapis) suunati õpetajaid eneseanalüüsile. Alusena kasutati HITSA haridustehnoloogiliste pädevuste hindamise mudelit (vt <http://www.innovatsioonikeskus.ee/sites/default/files/ISTE/HT%20hindamismudel%202014,%20HITSA.pdf>). Arenguestlustel said õpetajad tuua välja oma koolitusvajadused ning nende põhjal on õpetajatele leitud ka sobivaid koolitusi. Kui huvi oli suuremal hulgal õpetajatel, telliti koolitus kooli sisse. Ka kooli juhtrühm osales eraldi kooli digiarengu planeerimise koolitusel – „Digiajastu haridusjuht“
- Digipöörde kui kogu kooli hõlmav muutus seostati ära koolis eelneval aastal sisse viidud teise suure muutuse ehk õpikogukondade (LP-rühmade) käivitamisega, luues õpikogukondade näol ühe võimaluse õpetajatel ühiselt oma digiarengut analüüsida. Õpikogukondades tunnevad õpetajad end vabalt, neil on usalduslik ja toetav õhkkond, mis on väga oluline tugi neile õpetajatele, kelle jaoks digimaailma sukeldumine nõuab suurt eneseületust. LP-rühmade ehk õpikogukondade süsteemi käivitamine oli samuti kooli jaoks väga suur muutus, mis ühtlasi andis meile palju väärtuslikke õppetunde. Digipöörde korraldamisse võtsime sellest näiteks kaasa mõtte, et muutuse edukaks rakendamiseks tuleb luua süsteem, mis välistab kihistumist ja mõne grupi tegevusest kõrvalehoidmist. See tekitab lõhe kooli kogukonnas ja võib rikkuda häid koostöiseid suhteid.

Hindamine: juhtimise osas hindasime eelkõige õpetaja rahulolu digipöörde organisatoorse küljega (kevadseminarilt ja arenguestlustelt saadud info põhjal), õpetajate motiveeritust ja arenguvalmidust digiteemaga edasi tegelda hindasime selle põhjal, missuguseid valikuid õpetajad tegid uuele tasemele liikumisel

Tulemused:

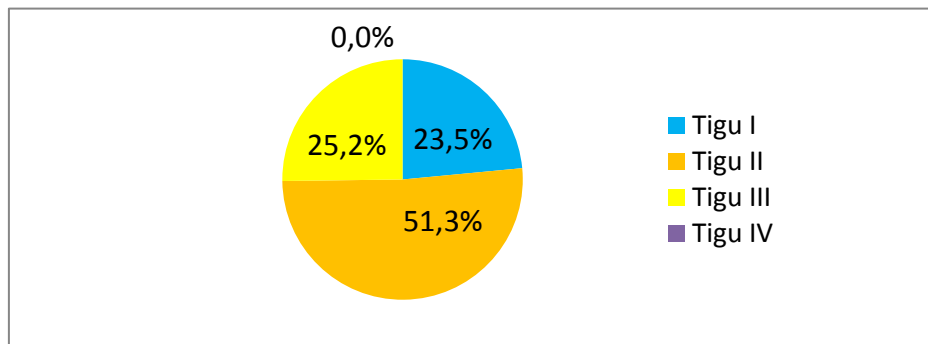
Õpetajate rahulolu digipöörde läbiviimisega oli kõrge. Arenguestlustel väljendasid kõik õpetajad rahulolu eelkõige süsteemi üldise ülesehitusega – eriti rõhutati seda, et õpetaja sai ise vabalt valida taseme, mida ta täitma hakkab. Lisaks toodi positiivsena välja seda, et puudus otsene väline kontroll kooli juhtkonna poolt ehk õpetaja tunnetas, et teda usaldati. Hinnangut juhtkonna tegevusele või nende rolli seostatigi eelkõige sellega, missugune oli muutuseks loodud süsteem, mitte niivõrd selle järgi, missugune oli nende tegevus protsessi keskel.

Olulist rolli digipöördes mängis õpetaja eneseanalüüs, mida keegi väljastpoolt ei kontrollinud ja seega sai õpetaja olla enda vastu täiesti aus. Sellest tulenevalt hindasid õpetajad ausalt seda, kui palju nad endale võetud eesmärgist tegelikult täitsid (Joonis 6).

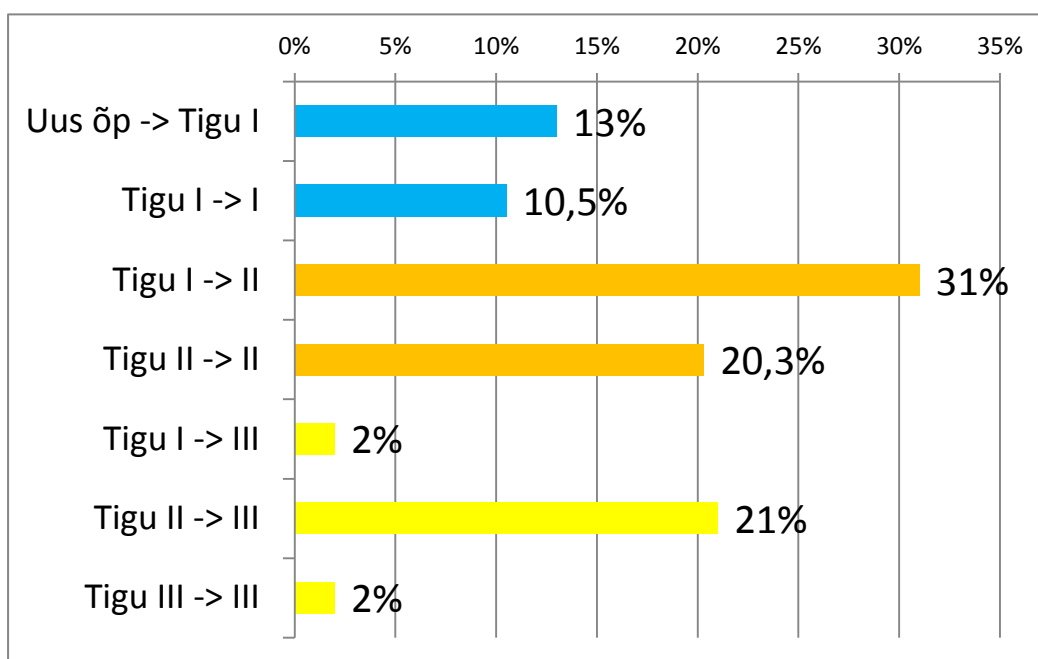
Joonis 6. Õpetajate hinnang oma esimese digipöörde aasta taseme täitmisele 5-palli skaalal

Ligikaudu 55% õpetajatest suutsid täita enamuse või kõik tema valitud tasemel olnud tegevustest. Kolmandikul õpetajatest jäid mõned tegemata. Oli ka neid, kes esimesel aastal suutsid ära teha ainult mõned, kuid nende endi sõnade kohaselt oli seegi saavutus neile suureks eneseületuseks ja nad olid sellega rahul.

Joonis 7. Õpetajate jaotus valitud digiarengu tasemete lõikes 2016/2017. õa

Kui 2015/2016. õa algul valis valdav enamuse õpetajatest, 70%, kõige madalama digiarengu taseme ehk Tigu I (Lisa 1) ja Tigu III taset julges valida ainult 2%, siis digipöörde esimese õppeaasta järel oli pilt hoopis teistsugune (Joonis 7). Natuke üle poole ehk 51% valisid taseme II ja veerand õpetajatest, 25%, valisid III taseme (arengu mõttes sõnastati ka juba IV tase, mida sellel aastal siiski keegi veel valida ei julgenud, aga vähemalt on olemas siht, mille poole liikuda).

Joonis 8. Digiarengu tasemete valikute võrdlus

Võrreldes muutusi taseme valikute osas (Joonis 8) võib välja tuua selle, et üle poole õpetajatest, 53%, liikusid oma digiarengus uuele tasemele, neist kaks protsenti lausa kahe taseme võrra (esimeselt kolmandale). 33% õpetajatest aga leidsid, et sooviksid samal tasemel jätkata (mis aga tähendab, et ega eelmise aasta tegevused üle ei kandu, need tuleb ikkagi uuesti sooritada). See võrdluspilt näitab, et õpetajad tunnevad ennast suhteliselt kindlatena ja teatud määral on see ka näitajaks sellest, et nad tunnevad ka tugisüsteemi olemasolu ja motiveeritust. Seda, et õpetaja on selle tegevuse osas sisemiselt motiveeritud, näitab tema initsiatiiv valdkonnas, milles talle pole

otseselt juhtnööre antud – näiteks õpetaja lause: „*Peaks järgmise aasta töökavasse digi rohkem sisse planeerima*“, näitab, et ta tunneb ise vajadust oma igapäevast tööd koordineerivasse kavasse digitegevused konkreetselt kirja panna, kuigi seda nõuet keegi talle esitanud ei ole.

Digipöörde üheks suuremaks tugevuseks oli õpetaja eneserefleksiooni areng, sest süsteemi käivitamine algas HITSA haridustehnoloogiliste pädevuste hindamise mudelil põhineva analüüsiga ja järgnesid nii vahearuanne kui analüüs õppeaasta lõpus, mille põhjal tuli teha otsuseid uueks õppeaastaks. Selline terviklik eneseanalüüsi süsteem andis õpetajale hea eeskuju, kuidas ka teistes valdkondades oma arengut sarnaselt suunata. Oluliseks aluseks eneserefleksioonil olid kindlasti sellised väärtused nagu usaldus, vabatahtlikkus ja koostöö. Õpetajad ise on oma eneseanalüüsides öelnud: „*Mina tunnen, et olen oluliselt arenenud ja oskan seda ka oma töös kasutada*“; „*Julgust on rohkem*“; „*On tekkinud rohkem julgust, enesekindlust ja soovi digivahendeid oma tunnis kasutada*“; „*Hea võimalus oli esitada küsimusi... Ka endal läks huvitavamaks!*“ Aga oli ka selliseid arvamusi: „*Arenen tasakesi...*“; „*Leian, et olen sammukese edasi astunud.*“ See on õpetaja aus hinnang oma arengu tempole, kuid kuna seadsime oluliseks iga õpetaja arengu ja mitte selle kiiruse, siis on ka sellise õpetaja puhul eesmärk saavutatud.

Õpetaja on ka iseseisvam oma õppimises, otsib ise võimalusi juurde – mis on elukestva õppe üks tunnuseid: „*Kasutan aktiivselt, õpin naudinguga uusi asju. Olen kindlasti julgem ja otsin ise võimalusi juurde.*“

Õpetaja eneserefleksioon tõi välja ka selle, et digi ei ole „imelahendus“, mis kõikide laste eripära aitab lahendada – hariduslike erivajadustega (HEV) lastega tööks pakub ta küll võimalusi, kuid õpetaja tunneb nendega töötades siiski ebakindlust (näide õpetajalt: „*Vajadus oleks koolituse järele, kuidas saada paremini hakkama erivajadustega lastega. Ei oska teinekord midagi teha õpilasega, kellel on nt autistlikud jooned... jne*“) ja vajaks kindlasti metoodiliselt tuge ehk siis kuidas juhtida digitegevustes HEV-lapsi.

Edaspidiste suurte muutuste kavandamise puhul tuleks kindlasti mõelda ka sellele õpetajate arengut toetavale aspektile, mida mõned õpetajad välja tõid – nimelt suurema variatiivsuse vajaduse. Mida rohkem on võimalusi tegevuste varieerimiseks, seda paremini arvestab kõiki inimesi hõlmav muutus inimeste eripäradega. Näitena toodi välja just digiminutite teema: „*Digiminutid olid vahvad, aga seal tuli alati ruttu õppida ja tegutseda. See aga ei sobi minu natuuriga. Mulle sobib süvitsi õppimine.*“ Ehk siis oleks võinud siinkohal kohe mõelda sellele, kuidas pakkuda õppimisvõimalust nii aeglasematele kui ka kiirematele.

VALDKOND: KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED

Aspektid

- **Toimib koostöö koolipere eri osapoolte vahel, märgatakse ja aidatakse abivajajaid ja jagatakse kolleegidega parimaid praktikaid ning koolitustelt saadud infot**

Kuidas teeme: digipöörde neljast sambast (Lisa 1) kaks olid otseselt seotud koostööga koolipere eri osapoolte vahel – nii õpetajatevaheline koostöö kui ka õpetaja ja õpilaste omavaheline ühine tegutsemine. Sümbiootilise õpiprotsessi otsene eesmärk oli toetada abivajajaid läbi suuremat pädevust omavate kolleegidega koostöö ning digikommunikatsioon kandis endas otseselt eesmärki jagada oma saadud teadmisi ja parimaid praktikaid kolleegidega. Koolis toimusid regulaarselt digiminutid, ainekomisjonide siseselt veel lisaks sisekoolitused (peamise

rõhuasetusega koolituselt saadud heade mõtete jagamise eesmärgil) ning kaks korda õppeaastas õpetajate ühisseminarid (üks suunatud vahehindamisele ja teine kokkuvõttev seminar). Koolis tegutsevad regulaarselt õpetajate õpikogukonnad, kus saavad tuge väiksema pädevusega kui ka noored õpetajad.

Hindamine: õpetajate koostööd uuriti peamiselt selle põhjal, kui palju töid õpetajad koostööga seotud aspekte välja nii vahehindamisel LP-rühmades, kevadisel kokkuvõtval seminaril ja samuti õpetajate arenguestluste kokkuvõtetes (kus ühe punktina analüüsiti ka kolleegi digitunni külastust).

Tulemused:

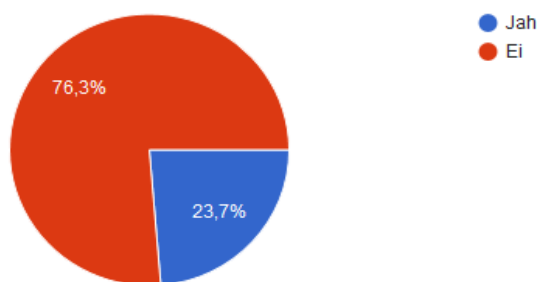
Koostöö puhul toodi välja väga erinevaid aspekte. Õpilastega koostöö puhul tunnistasid õpetajad üsna sageli õpilaste häid ja kohati isegi suuremaid oskusi kui neil endil, näiteks: „*Olen õpilastelt õppinud mõndagi. – seega võiks julgemalt anda õpilastele võimalusi tunnis õpetamiseks*“; „*Oli mõnusalt segadust ja üksteiselt õppisid nii õpilased kui ka õpetaja*“. Õpilastega koostööd õpetajad siiski väga aktiivselt ei tee, rohkem on seda märgata algõpetuse osas (vt eelnevalt), vähem aineõpetajate hulgas.

Kolleegidega koostöö puhul võib huvitava aspektina tuua välja selle, kuidas digipööre muutis kooli ühe koostöö osa vastassuunaliseks: nimelt on traditsiooniliselt vanemad ja kogenumad õpetajad olnud juhendajateks noorematele, kuid digipöörde puhul oli see suund sageli vastupidine. Näiteks õpetajate mõtteid: „*Samal ajal on tavaliselt enda tund, aga olen nooremalt kolleegidelt alati head nõu saanu, kui abi vajan ja infot erinevate keskkondade kohta vahetame tihti*“; „*Kool areneb jõudsasti ja minu korrusel, kus palju noori atsakaid näitsikuid, saan ka mina neilt alati abi küsida. Ma pole enda arengu üle uhke, kuid tundub, et mõnega võrreldes oskan ikka ühtteist ka mina*.“

Koostööd näitas ka see, mil määral olid õpetajad valmis oma häid praktikaid, ideid, mõtteid kolleegidega jagama. Soov teistelt õppida oli igatahes olemas: „*No tore, kui teised tutvustavad oma oskusi*“. Samas aga olid esimesel digipöörde aastal aktiivsed teistele teadmisi jagama siiski üksikud õpetajad. Näiteid sellest, mida õpetaja on teinud: „*Olen jaganud oma kogemusi digivahendite kasutamisest sügisesel haridusnädalal töötoas, mis toimus Tartu Kivilinna Koolis. Oma kooli kolleegidele ja õpetajatele ning koolijuhtidele teistest koolidest tutvustasin keskkonda comics creator ja sõnadega mängimise võimalust keskkonnas tagxedo.com. Oma kooli õpetajatele jagasin e-päeviku vahendusel häid linke internetikeskkonnast, kus tutvustatakse õpetajatele erinevaid võimalusi digivahendite kasutamiseks õppetundides. 4.klasside õpetajatele olen jaganud õpetusi ja ideid, mida ja kuidas teha informaatikaõppes*.“

Põhjusi, miks kõik õpetajad varmalt oma mõtteid ei jaganud, võib olla erinevaid. Analüüsides õpetajate endi väljaöeldut ja kirjutatut, võib mõned järeldused tuua: kõige enam toodi välja see, et õpetajal ei ole aega oma mõtteid korrastada ja neid sellisesse vormi seada, et võiks teistele tutvustada: „*Kõige suurem probleem on tegelikult ajapuudus, digimaailm on niivõrd suur ja lai, otsimine ja väljamõtlemine, kuidas just kõige paremini midagi kasutada võtab palju aega*“ . Üheks põhjuseks aga võib kindlasti olla õpetaja vähene enesekindlus valdkonnas, mida ta alles ka ise tundma õpib: „*Arvan, et ma pole selleks veel valmis*“; „*Arvan, et see, mida oskan pole näitamist väärt, sest kolleegidel on sarnased või enamasti isegi paremad teadmised*“; „*Ostsin tahvelarvuti ja sõbranna käsul nutitelefoni, olen õppinud neid käsitsema, mitte just ülemäära hästi, aga olen sellegi üle õnnelik, sest suvel, kui ma need sain, tundus mulle, et ma ei suuda neid iial käsitsema õppida*.“

Õpetajate koostöö osas oli ette nähtud üksteise tundide külastamist, mis aga osutus üheks kõige vähem teostatud ülesandeks digiarengu tasemetes (Joonis 9).

Joonis 9. Kolleegi tundi külastanud õpetajate osakaal Tigu I tasemel

Näiteks Tigu I taseme valinud õpetajatest külastas kolleegi tundi alla veerandi: 24%. Põhjuseid uurides tuli välja, et kõige suuremaks takistavaks teguriks oli organisatoorne aspekt ehk ei olnud loodud süsteemi, kus oleks selgelt näinud, kes õpetajatest mingil ajal digitundi annab. Õpetajad andsid tagasisidet järgnevalt: „*Idee ja mõte hea (Külastasin ühte tundi, oli väga tore tund.), kuid süsteemi ei olnud...*“; „*Pole väga uurinud ega kuulnud ka, et keegi teeks avatud digitundi...*“; „*Mul ei ole aega ja ei ole infot, kellel on avatud digitund*“; „*Palun anda teada, kunas kolleegid digitunde teevad*“; „*Hea idee, kahjuks puudus info võimalike külastusvõimaluste kohta. Läbi tuleks mõelda, kuidas seda tegelikult korraldada nii, et oleks ka kasu*“.

Valmidus juhtkonna poolt õpetajat tunnis vajadusel asendada, kui ta soovib kolleegi tundi külastada, oli olemas, kuid õpetajad ei saanud infot hästi kätte tundide toimumise kohta. Siit kindlasti suur parendusvaldkond edaspidiseks ehk tuleb luua süsteem või kindel struktuur, kuidas info avatud digitundide kohta jõuaks õpetajateni.

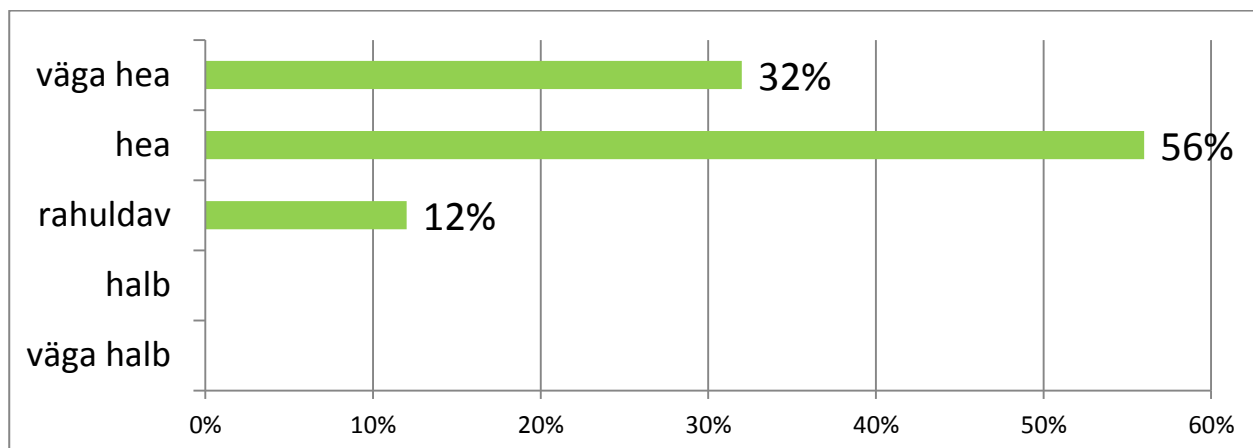
Digipööre jõudis ka lastevanematega ühisesse tegutsemisse, kus õpetajad koostasid vanematele küsitlusi, tegid koosolekul ajurünnakuid Padlet'i keskkonnas. Õpetajad juhendasid ka lapsevanemaid rohkem koos lastega nutiseadmetes toimetama. Samas arutleti koos vanematega ka selle üle, missugused on ohud, kuidas tagada turvalisust ja milline oleks optimaalne aeg laste nutiseadmetega tegelemisel. Õpetajate poolt välja toodud tagasiside kohaselt on lapsevanemad digipöördega rahul, näiteks ühe õpetaja mõtted: „*Tagasiside vanematelt on olnud väga positiivne, lastele meeldivad erinevad tegevused ning see jõuab ka vanemateni. Ka vanemad on juba harjunud, et kasutan digivahendeid ka nendega suhtlemisel (nt. Google drive ja Google docs)*“

Headele suhetele oleme oma koolis alati suurt tähelepanu pööranud, sest oleme suur kool ja kõiki inimesi selles koolis liita ei ole kerge. Seda enam oli hea tõdeda, et õpetajate hinnangul ei ole digipööre nende omavahelist suhtlemist vähemaks muutnud, pigem vastupidi, näiteks õpetaja mõtteid: „*... suhted on paremad: Huvi on rohkem tõusnud*“; „*Kolleegilt kolleegile /ideede jagamine/- lähedasemad suhted.*“

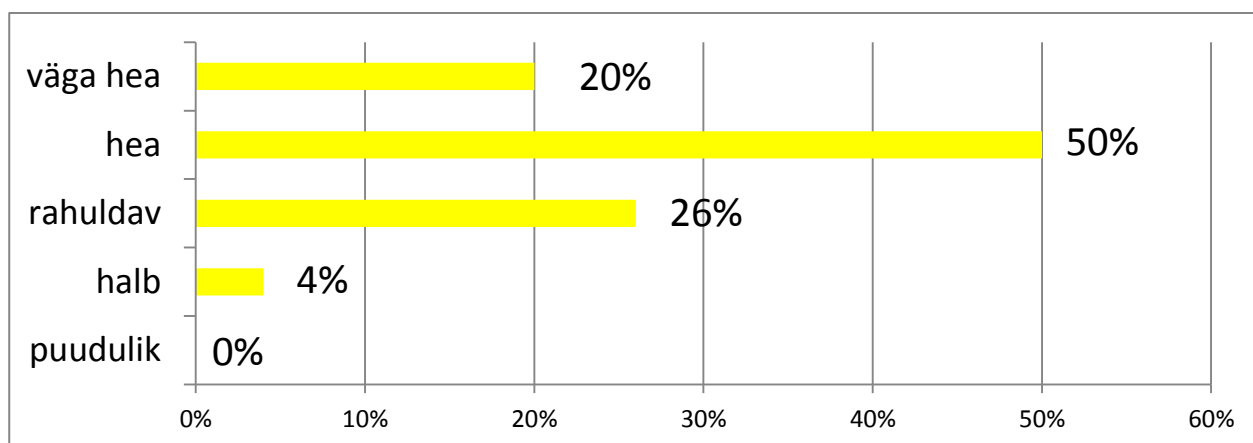
Lõppsõna ehk Kivilinna kooli põhiväärtused digipöörises

Meie koolis on väärtusalane töö saanud lahutamatuks koolielu osaks. Algas oli konarlik ja otsisime ise nii oma kooli väärtuskasvatuse nägu kui püüdsime leida head teed arenguks. Aastatega on töö

ikka paremaks läinud. Näiteks võrreldes õpetajate rahulolu-uuringute tulemusi aastatel 2016 ja 2012 (Joonis 10 ja 11) on näha, et õpetajate hinnang väärtusalasele tegevusele koolis on tõusnud, mis tähendab, et hea alus koolis väärtustega tegelemiseks on olemas.

Joonis 10. Õpetajate hinnang väärtusalasele tegevusele koolis 2016. a

Joonis 11. Õpetajate hinnang väärtusalasele tegevusele koolis 2012. a

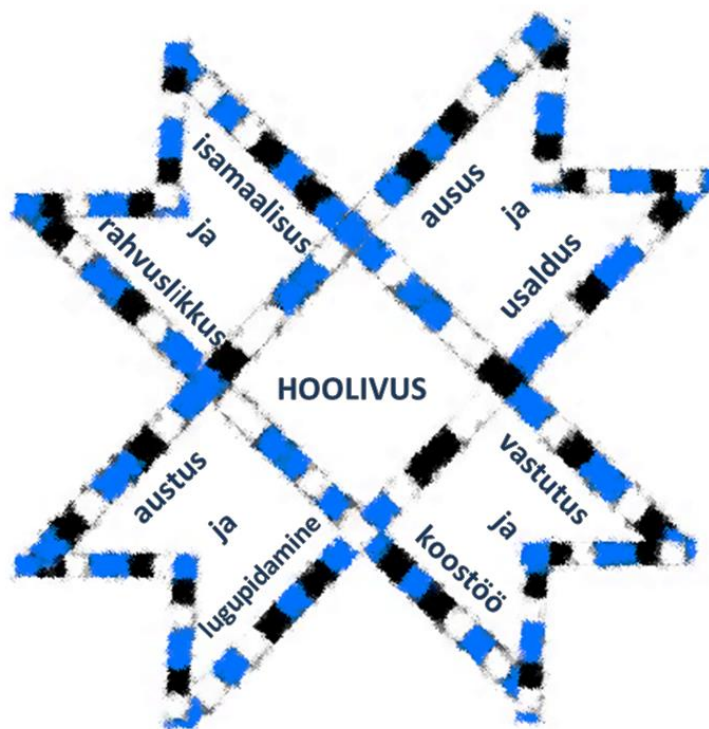
Pikaajaline kogemus väärtuskasvatuse valdkonnas on võimaldanud meil väärtustega tehtavale tööle leida kindel koht – nad kajastuvad meie kooli iga-aastastes eesmärkides. Selle aasta eesmärk keskendus kogu kooli hõlmavale muutusele – digipöörde läbiviimisele. Ükski kool ei soovi viia läbi muutusi, mis võiksid nende hästitöötavat süsteemi halvemaks muuta. Seepärast võtsime meiegi fookusesse digipöörde puhul mitte ainult selle õnnestumise, vaid uurisime selle kõrval ka seda, kuidas on see mõjutanud meile olulisi väärtusi – meie põhiväärtusi, meie suhteid ja koostööd. Oluliseks pidasime selgitada välja, kas juhtimine on olnud kõige selle juures toetav.

Kui õpetajad ja juhtkond keskendusid eelkõige digipöörde sisuliste tegevuste analüüsimisele, siis õpilased otsustasid võtta ise vaatluse alla digipöörde seosed kooli põhiväärtustega. Oma töö vormisid nad digipöordelikult koostöösse videoformaati, mille võib leida järgnevalt lingilt: http://lingid.ee/Kivilinna_v22rtused_digip66rises

Video avaneb ka järgnevalt QR-koodilt:

Kivilinna kooli põhiväärtused on koondunud meie kooli väärtuste kaheksakanda (Joonis 12).

Joonis 12. Tartu Kivilinna Kooli väärtuste kaheksakand

Ühises arutelus õpilaste ja õpetajatega leidsime, et kõige tugevam positiivne mõju on digipöördel meie põhiväärtustest olnud koostööle ja usaldusele. Kui alguses kardeti, et digimaailm võib inimesi eraldada ja suhted ning koostöö seeläbi kannatada, siis pigem on suund selles osas olnud vastupidine. Põhjus võib muidugi peituda ka selles, et tegemist on protsessi algusperioodiga ja teadaolevalt on iga algus raske ning raskused ühendavad inimesi. Kindlasti tuleb selles osas edaspidi hoolikalt jälgida muutusi, et iseseisvalt julgem digimaailmas toimetamine siiski esialgset kartust tõeseks ei pööraks. Kõige vähem toetas digipööre ehk isamaalisuse ja rahvuslikkuse väärtuste rühma, mille puhul olid seoses üksnes läbi üksikute ürituste. Kui kuulasime laste arvamusi rahvuslikkuse ja digipöörde teemal, siis jäi kõlama mõte, et kui laps tunnetab tugevat seotust oma rahvaga ja armastab oma isamaad, siis ei suuda digimaailm teda anonüümsesse kultuuri kiskuda. See aga eeldab, et kui me ka digipöörde käigus otseselt rahvuslikkust ja isamaa-armastust ei toeta, siis tuleb nende väärtuste osas muudes koolielu valdkondades tugevamalt tegutseda.

Digipöörde ja väärtuskasvatuse puhul kehtib sama reegel nagu digitegutsemise seostel teistegi valdkondadega – tuleb leida õige tasakaal. Üks peab täiendama teist, mitte seda asendama. Nii näiteks võimaldas digivõimaluste kasutamine droonipildi näol meie kooli väärtuste kaheksakanda visuaalselt kõikidele inimestele nähtavaks teha ja seda niimoodi laiemaltki tutvustada (Foto 9).

Foto 9. Kivilinna kooliperest moodustatud kaheksakand kooli avaaktusel

Kokkuvõttes võib digipöörde läbiviimise põhjal tuua välja järelmused, millega arvestada edasistel suurte muutuste sisseviimisel koolielus nii, et säiliks koolile olulised väärtused:

- Iga muutus mõjutab inimest – süsteem peab olema selline, et inimesed tunnevad, et neist hoolitakse rohkem kui muutusest endast
- Inimestel peab olema valikuvabadus – vaba tahte rakendamise võimalusel on inimene motiveeritum
- Hästi toimivad usaldusel põhinevad süsteemid – see tagab ausa analüüsi ja eneserefleksioonil on reaalne mõju
- Varieeri tegevusi nii, et need arvestaksid inimeste eripäradega
- Süsteemi loomisel, muutuse ettevalmistamisel kaasa kõiki
- Tagasiside ja analüüsi jaoks kasuta erinevaid vorme – kindlasti on oluline roll vaheanalüüsil
- Muutuste perioodil vajab inimene tugipunkti, milleks sobib hästi usalduslik ja toetav õpikogukond
- Oluline on positiivne hoiak kogu protsessi vältel

Foto 10. HITSA tunnustus Kivilinna kooli digiarengule

Tartu Kivilinna Kooli digipöördega kaasnenud arengut on märgatud ka laiemalt. 2016. aastal tunnustas HITSA Kivilinna kooli digitaalselt aktiivse kooli hõbeplaadiga ja omistas meie digiarengule neli tähti (loe lähemalt: <http://www.hitsa.ee/ikt-hariduses/digitaalselt-aktiivne-kool>).

Kasutatud allikad

Stina, A. (2016). Nüüdisaegse ühiskonna kõrvalnähe – nutisõltuvus. <http://xn--snumid-pxa.ee/artikkel/nuudisaegse-uhiskonna-korvalnahe-nutisoltuvus/> [10. mai, 2016]

Mis saab Eesti IT haridusest? (2015).

https://sisu.ut.ee/sites/default/files/ikt/files/iktraport_31.08.2015.pdf [10. mai, 2016]

Lisad

Lisa 1. Tartu Kivilinna Kooli digipöörde kirjeldus

Meie Kivilinna koolis oleme valmis digipöördeks

Tartu Kivilinna Kooli digipöörde moto: **TIGUTEGUSAST DIGITEGUSAKS!**

VISIOON: Tartu Kivilinna Koolis on inspireeriv digikultuur, mis innustab kõiki koolipere liikmeid tehnoloogiast läbipõimunud maailmas julgelt, loominguiliselt ja teadlikult tegutsema.

EESMÄRK: Kivilinna kooli eesmärk digipöörde läbiviimisel on kogu kooli hõlmava süsteemse tegevuse kaudu luua alused inspireeriva digikultuuri kujunemiseks.

Muudatuste jätkusuutliku elluviimise üheks oluliseks teguriks on terviklik lähenemine ja seetõttu keskendumine digipöörde läbiviimisel tegevustele, mis tagavad kogu kooli suhteliselt ühtlase ülemineku. Me ei võta eesmärgiks viia digipöörde läbi konkreetset ühes õppeaines, kooliastmes või mõnele muule konkreetsele sihtrühmale suunatult, vaid peame oluliseks ühise meeskonnana edasilikumist, kus tugevamad toetavad neid, kes abi vajavad ja ühiselt jagatakse juba kogutud teadmisi-oskusi.

Kooli õpikeskkonna kujundamisel on üheks olulisemaks võtmeisikuks õpetaja, mistõttu mõjutab tema digioskuste areng kooli üldise digikultuuri kujunemist kõige tugevamalt. Seega on keskseks sihtgrupiks õpetaja, eelkõige õpetajate positiivsete hoiakute suurendamine digitegevuste rakendamiseks nende igapäevases õppetöös ja nende digipädevuste areng.

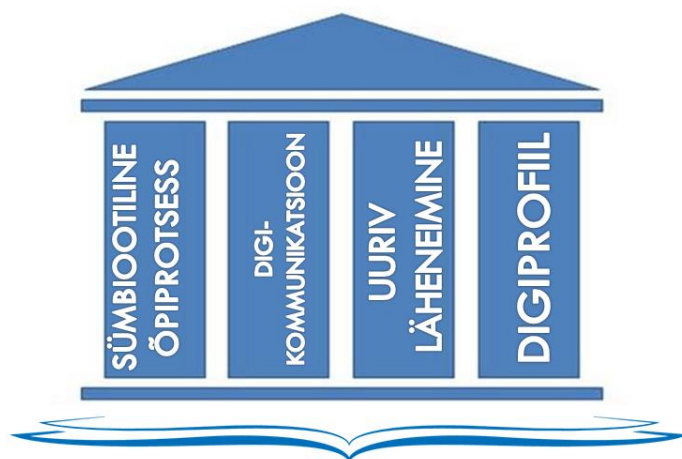
Tervikliku lähenemise tagamiseks kaasame ka õpilased ja lapsevanemad. Õpilaste kaasamise eesmärgiks on juhtida neid kasutama digitehnoloogiat teadlikult harivate ülesannete täitmiseks, lapsevanemate puhul on eesmärgiks näidata digitehnoloogia võimalusi õppimise köitvamaks muutmiseks, ilma et see kaotaks ära või vähendaks teiste teadmiste-oskuste omandamist – digipädevus on üks, kuid mitte ainus pädevus, mida koolis omandatakse, samas aga võib selle kasutamine toetada tugevalt teiste saavutamist.

Eesmärgi saavutamiseks uuritakse esmalt nii õpetajate, õpilaste kui lapsevanemate hoiakuid ja digipöördeks valmisolekut ning viiakse läbi õpetajate digipädevuste määramine (lähtuvalt õpetajate haridustehnoloogiliste pädevuste hindamismudelist) ja projekti lõppedes analüüsime toimunud muutusi esialgsete andmetega võrreldes.

Digipöörde elluviimisel Kivilinna koolis toetume neljale olulisele sambale:

- **Sümbiootiline õpiprotsess:** ehk ühine ja vastastikuselt kasulik õppimine – nii kolleegi kui õpilaste olemasolevate teadmiste ja oskuste kasutamine õpetamisel-õppimisel ja õppematerjalide loomisel (õpetajad viivad koos kolleegidega läbi tunde, jagavad oma teadmisi ja materjale ning loovad koos kolleegide ja ka õpilastega õppematerjale – positiivsed näited on koolis loovtööde käigus tehtud materjalidest olemas)
- **Digikommunikatsioon:** ehk digitaalse kogemuse jagamine, mis hõlmab regulaarsete digiminutite sisseviimist nii õpetajatele kui õpilastele (läbiviijaks võivad olla nii õpetajad, õpilased kui ka lapsevanemad või teised huvirühmad); lisaks alustame lastevanemate koolitustel digiõppe kasutamisega, et vähendada lastevanemate hirme ja muresid seoses digipöördega; kutsuda lapsevanemaid õpilastele digitunde läbi viima

- **Uuriv lähenemine:** ehk tõenduspõhine lähenemine, kus esmalt selgitatakse uuringutega välja algseis, mille põhjal on võimalik hinnata arengut; üheks olulisemaks on õpetaja eneseanalüüsi oskuse areng – oskus hinnata oma digipädevuste taset (lähtuvalt õpetajate haridustehnoloogiliste pädevuste hindamismudelitest); õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate ootuste/kartuste väljaselgitamine seoses digipöördega; tagasisidestamine: foorumid (nii lapsevanemate foorum kui laste foorum, kus analüüsitakse tehtud tegevusi ja planeeritakse edasisi)
- **Kivilinna digiprofiil:** ehk missugune on digipädev Kivilinna õpetaja; koostatakse ühiselt kirjeldus, milles on toodud ära konkreetsed pädevused-teadmised-oskused ja tegevused, mida Kivilinna õpetajalt digipöörde käigus oodatakse

Väljundid esimese õppeaasta lõpuks:

1. Tartu Kivilinna Kooli õpetajad omavad positiivset hoiakut digitegevuste integreerimiseks oma igapäevasesse õppetöösse.
2. Kõikide õpetajate digipädevuste tase on tõusnud (lähtuvalt õpetajate haridustehnoloogiliste pädevuste hindamismudelitest).
3. Õpilane on teadlik digitehnoloogia harivate võimaluste kasutamisest.
4. Lapsevanem mõistab digipädevuse rolli õpilase üldises arengus ja õpitegevuses, selle vajalikkust kaasaegses ühiskonnas edukaks tegutsemiseks.

Õpetaja digipädevuse arengu tasemed

TIGU I

Õpin selgeks ja kasutan vähemalt kolme uut äppi/keskkonda/digivahendit.

Külasthan kolleegi avatud digitundi.

Viin läbi vähemalt ühe tunni nädalas, kus kasutan digivahendeid.

Viin läbi vähemalt ühe digitunni aastas koos õpilasega.

Kasutan vähemalt ühte digiminutitel tutvustatud ideed oma õppetöös.

TIGU II

Õpin selgeks ja kasutan vähemalt viite uut äppi/keskkonda/digivahendit.

Viin läbi avatud digitunni kolleegidele.

Viin läbi vähemalt mitu tundi nädalas, kus kasutan digivahendeid.

Viin läbi vähemalt ühe digitunni poolaastas koos õpilasega.

Loon vähemalt ühe digiõppe vahendi aastas ja jagan seda kolleegidega.

TIGU III

Õpin selgeks ja kasutan vähemalt viite uut äppi/keskkonda/digivahendit.

Viin läbi avatud digitunni kolleegidele.

Tutvustan vähemalt ühte digiõppe meetodit/võtet või parimat praktikat digitunnis.

Viin läbi vähemalt ühe tunni päevas, kus kasutan digivahendeid.

Viin läbi vähemalt ühe digitunni poolaastas koos õpilase või mõne külalisega (näiteks lapsevanem, kolleeg, muu põnev külaline).

Loon vähemalt kaks digiõppe vahendit aastas ja jagan seda kolleegidega (D-koolis, digitunnis, ainekomisjoni koosolekul jne).

TIGU IV

Õpin selgeks ja kasutan vähemalt viite uut äppi/keskkonda/digivahendit.

Osalen veebiseminaril, näiteks HITSA veebiseminaril (võib ka järelvaadata).

Tutvustan vähemalt kahte digiõppe meetodit/võtet või parimat praktikat kolleegidele (näiteks avatud tunnis või digitunnis).

Kasutan iga päev tundides digivahendeid (sealhulgas VOSK-i).

Viin läbi vähemalt kaks digitundi poolaastas koos õpilase või mõne külalisega (näiteks lapsevanem, kolleeg, muu põnev külaline).

Loon mitu digiõppe vahendit aastas ja jagan neid kolleegidega (D-koolis, digitunnis, ainekomisjoni koosolekul jne).

Nõustan teisi TIGU-tasemeid.

Kasutan digiteadmisi/-lahendusi väljaspool oma tundi (vahetunnis, koridoris vms).

Digipöörde projekti leiab täismahus kooli kodulehelt: <https://www.kivilinn.tartu.ee/node/295>

**Lisa 2. Vahekokkuvõtte õpikogukondades ehk LP-rühmades
DIGiteemalised arutelud LP-rühmades (7 rühma)
Väljavõtted koosolekute protokollidest/ jaanuar 2016**

1. Mis on siiani olnud positiivne igaühe isiklikus digitegevuses?
2. Mis on jäänud vajaka või tahab arendamist?
3. Kuidas ja millega kool saaks aidata, et digitegevused saaksid paremini tehtud.
4. Muud päevakajalised mõtted ja arvamused

1. Mis on siiani olnud positiivne igaühe isiklikus digitegevuses?

- Igaüks meist on omandanud nii palju põnevaid asju, et silme ees võtab juba kirjuks.
- Positiivsena tõsteti esile digiminuteid (kolleegilt kolleegile info ja oskuste jagamine on hea kogemus).
- Õpetaja X on ilmselt diginduses kõige kaugemale jõudnud, saanud palju huvitavaid äppe, mida ainetunni rikastamiseks kasutada. Ta on läbinud ka koolituse "Nutiseadmete kasutamine õppetöös". (veebikoolitus). Oskab ja julgeb katsetada tahvelarvutit.
- Kehalise kasvatuse õpetaja ülesanne on lapsed just arvutitest eemale hoida ja meelitada liikuma, kuid ise kasutab. Teised liikmed on TIGU I tasemel, õppinud kasutama uusi keskkondi ja kui kooli wifi tuleb, laieneks võimalused veelgi.
- Õpetajad on kasutama hakanud lihtsaid ja põnevaid äppe.
- Õpetaja x kasutab vähemalt kord nädalas arvutiklassi
- Õpetaja x kasutab erinevaid programme, -padlet, kahoot, kuldvillak, stuclystack jne. Õpilased saavad tunnis ülesanded, kus kasutavad nt -padlet jne.
- Õpetaja x rohkem on hakanud kasutama arvutiklassi võimalusi. Peaaegu kogu ajalootundide näitlikustamine toimub digivahendite abil
- Sel õppeaastal olen võrreldes eelnevate aastatega rohkem tutvunud erinevate keskkondadega, kus saab nutivahendeid kasutada. Palju abi olen saanud Koolielu keskkonnast, kus on väga head juhendid keskkondade kasutamiseks.
- Arvutiklassis olen saanud lastega käia täpselt niipalju kui vajadust on olnud. Arvutid on arvutiklassis kenasti töökorras olnud ja seetõttu olen saanud kõiki ideid ellu viia.
- Sel õppeaastal olen loonud erinevaid digiõppevahendeid. Kärgmõistatuse mäng, QR-koodide loomine ja õpiülesannetega sidumine keskkonna classtools.net abil. Prezi keskkonnas olen loonud erinevaid esitlusi ja neid kolleegidega jaganud. Lego Digital keskkonna abil olen teinud erinevaid näidiseid robotikatundideks ja arendanud enda oskusi Wedo Software programmiga töötamisel. Olen loonud mitmeid ülesandeid LearningApps keskkonnas. Palju olen oma tundides kasutanud Padlet ja Answergarden keskkondi.
- Olen jaganud oma kogemusi digivahendite kasutamisest sügisesel haridusnädalal töötoas, mis toimus Tartu Kivilinna Koolis. Oma kooli kolleegidele ja õpetajatele ning koolijuhtidele teistest koolidest tutvustasin keskkonda comics creator ja sõnadega mängimise võimalust keskkonnas tagxedo.com.
- Oma kooli õpetajatele jagasin e-päeviku vahendusel häid linke internetikeskkonnast, kus tutvustatakse õpetajatele erinevaid võimalusi digivahendite kasutamiseks õppetundides
- Lastevanematele olen koostanud elektroonilise küsitluse. Igapäevase koolitöö paremaks korraldamiseks kasutan aktiivselt google.docx erinevaid võimalusi ja teistele linke saates olen neid keskkonnas lingid.ee lühendanud.

- Sel õppeaastal osalesin online koolitusel “Nutiseadmete kasutamine õppetöös” ja tänu sellele olen saanud enda jaoks mitmeid uusi keskkondi ja ka üleüldist motivatsiooni. Teisalt, lugedes tänapäeva laste puuduseid eelkõige seoses digiajastuga, siis muutis see koolitus mind ka natuke ettevaatlikumaks digivahendite suhtes. Sellegipoolest olen eelmise aastaga võrreldes digivahendeid otstarbekamalt kasutanud ja oskan nende kasulikkust ja kahjulikkust paremini analüüsida.
- Sellel aastal olen rohkem kasutanud digivahendeid tundide läbiviimisel. Tunnen puudust valmis programmidest, mis täiendaksid tundides õpetatavaid teemasid ja mis oleksid ka asjalikud (aitaksid õpilastel teemadest paremini aru saada).
- Olen tundide läbiviimisel kasutanud nii PP-ettekandeid, mida olen ise koostanud erinevatel teemadel. Samuti olen käinud õpilastega arvutiklassis, kus me oleme tutvunud PP-ettekande võimalustega ja õpilased on saanud ka teineteisele oma töid tutvustada. Tunnis olen kasutanud ka koolielus olevaid materjale, kus on soovitusel erinevate keskkondade kasutamiseks (ristsõnade, skeemide tegemine, mõistekaardi, oma seina kujundamine jne). Oleme külastanud ka arvutiklassi, kus õpilased on saanud erinevaid ülesandeid lahendada ja alati on kõik sujunud. Õpilased on koostanud ja tunnis läbiviinud kuldvillakuid ja kohoote materjali kinnistamiseks.
- Nipid: Uusi kasulikke portaale. Õpetaja õpib koos õpilastega. Arvutiklassi saab rohkem ja aktiivsemalt kasutada- oleme senisest rohkem kasutanud. Huvi on rohkem tõusnud.
- Kolleegilt kolleegile - lähedasemad suhted.

2. Mis on jäänud vajaka või tahab arendamist?

- Kuna lubatud wifi ei ole meieni jõudnud, ei julge/ei taha õpetajad nutiseadme kasutamist nõuda (lastel on osalt küll mobiilse neti kasutamise võimalus, aga paketid ei ole suured ja internet pole eriti kiire).
- Õpetajatele tundub, et lapsed ei olegi alati nutiseadmetega õppimisest nii suures vaimustuses, nagu võiks eeldada.
- Õpetajad on veidi mures olukorra pärast, et digi toel õppimine kulgeb aeglaselt/aeglasemalt ja kuna õppekava on pingeline, siis tundub, et ajakasutus ei ole efektiivne ja osa õpitulemusi võib jääda saavutamata.
- Mure tasemetööde pärast. Õpetame n-ö klassikalisi meetodeid kasutades, kuid tasemetöö tuleb elektrooniliselt. Meenus ka kahe aasta tagune vastupidine juhtum, kui RÕK soovitas matemaatikas funktsiooni graafikuid õpetada GeoGebra abil, kui teema oli 9. klassi eksamil sees ja õpilased, kes olid seda õppinud ainult arvutis, olid hädas. Ootamatu on olnud see, et õpilaste info otsimise oskused on kesised, kuigi informaatika õppeainena on õppekavas olnud.
- Kahjuks ei jõua alati digiminutile. Kõik liikmed leidsid, et digiminutid võiksid toimuda infokoosoleku ajal, siis on kõik kohal ja saavad sellest osa. Üks mõte on õpetada rühmade kaupa eraldi. Koolitust võiks teha Tigu I-le haridustehnoloog rahulikult ja aeglaselt.
- Tahaks rohkem aega õpitu kinnistamiseks.
- Õpetaja x: ajanappus, et osaleda digiminutites või õppida kasutama uusi programme vmt. Kogu majas puudub Wifi
- Õpetaja x: suurim probleem on ajapuudus, et sorteerida, otsida, leida sobivaid digimaterjale
- Õpetaja x: pole jõudnud kolleegide tunde külastada, alati ei saa klassis kasutada huvitavaid programme, sest puudub wifi, pole osalenud vastavatel koolitustel

- Õpetaja x: digiminutitele ei jõua alati, kuigi peaks. Pidevalt tuleb midagi vahele. Ei ole jõudnud kasutada TERA keskkonda, kuigi oli kindel plaan sinna materjale panna, Kõige suurem probleem on tegelikult ajapuudus, digimaailm on niivõrd suur ja lai, otsimine ja väljamõtlemine, kuidas just kõige paremini midagi kasutada võtab palju aega. (nt laulva revolutsiooni teema puhul üle kahe tunni vaatasin ja sorteerisin erinevaid materjale, et leida just see, mis tundi kõige paremini sobib).
- Digiminutitel saadud info on olnud alati väga huvitav, aga puudu jääb ajast, et see kõik läbi töötada. On ju vaja kõigepealt endale asi korralikult selgeks teha, siis teha nii, et sellest ka mingi kasu oleks ja alles siis kasutama hakata.
- Nii sellel samal online koolitusel kui ka üleüldse tunnen, et digivahenditest õpetajatele rääkides võiks koondada eraldi kokku erinevate ainete õpetajad. Nii koolitustel kui ka digiminutitel jagatakse infot erinevate suurepäraste keskkondade ja rakenduste kohta, aga tihtipeale ei ole neid võimalik näiteks minul oma ainetunnis kasutada.
- Probleem: Wifi puudus, vähene võimsus. Õpetaja ei saa kõigile vahendeid lubada.
- Digiminut oleks ehk digi pooltund (mõnele teisipäevale, ühiskoosolekule).
- Õpilastelt ei saa nõuda mobiilse interneti kasutamist, see seab piirid. Praegu on õpetajatel tahvelarvutid küll olemas, aga me ei kasuta eriti. Koolis võiksid olla lisaks Androidile ja iPadid. Õpilastel on samuti erinevad seadmed, mida kasutavad. Kõik rakendused ei sobi Androidile.

3. Kuidas ja millega kool saaks aidata, et digitegevused saaksid paremini tehtud.

- Meie rühmal on pisut arusaamatu, missugune digitund täpselt olema peaks: kas selline, kus õpilane töötab suurema osajast nutiseadmega (a la Kahoot või Padlet vmt). Arutasime ja leidsime, et igapäevatoos kasutame kaasaegse tehnoloogia võimalusi, kuigi mitte terve tunni ulatuses.
- Võiks olla selline koolitus, kus tutvustatakse, kuidas ja kuhu luua veebipõhist õpikogukonda.
- Tekkis veel selline mõte, et HITSA veebiseminarid on sageli järelvaadatavad, et võiks mõne üle ühiselt arutleda (ei oska muidugi arvata, kui arukas või efektiivne see mõte on.)
- Vajadus oleks koolituse järele, kuidas saada paremini hakkama erivajadustega lastega. Ei oska teinekord midagi teha õpilasega, kellel on nt autistlikud jooned.... jne. Koolitus võiks olla asjalik ja praktiline, mitte tuim teooria.
- Õpetaja x: hetkel on kehalises kasvatuses keeruline kasutada digivahendeid
- Õpetaja x: millal tuleb wifi ?
- Õpetaja x: tuleks juba kiiremini wifi ja tahvelarvutid. Oleks vaja tutvustavat infot koolituste kohta. Osaleks koolitustel, kui need mahuksid üldtööaja sisse
- Õpetaja x: kindlasti oleks vaja wifit. Lisaks praktilisi koolitusi, kus tutvustatakse erinevaid programme, mida saaks tunnis kasutada
- Õpetaja x: digiminutite idee on hea, paraku on keset koolipäeva kiire. Samas ei ole ka head ideed, kuhu digiminutid paigutada. Ehk võiks haridustehnoloog aeg- ajalt teha natuke pikemaid ülevaateid kui digiminutid uutest vahenditest, koolitusvõimalustest, õppeprogrammidest. Kui on võimalus (nt on vaba tund ja kolleegil on parajasti mingi huvitav digindus kavas), siis külastada, kohustuslikus korras sundida kedagi oma digitundi näitama ja kedagi külastama ei ole vist eriti mõttekas.

4. Muud päevakajalised mõtted ja arvamused

- Digajastul õppimise kolmepäevast koolitust oodatakse nii koolituse enda kui koolitaja pärast.
- Teeme ettepaneku, et infokoosoleku asemel võiks info tulla meilile ja/või e-päevikusse kirjalikult.
- Koolis olemasolevad tahvlid kinni panna, broneeringu võimalus, korruste peale jagamine. Vähem on rohkem- õpilased on andnud märku, et kohati on liialt "digi" kasutusel ja ei olegi sellest nii vaimustuses, kui meie õpetajatena arvame.

Lisa 3. Digipöörde kokkuvõttev kevadseminar

Kevadseminaril (15.aprill) digipöörde kokkuvõte

Küsitlus sai koostatud GooleForms keskkonda

Tigu I

Õppeaasta hakkab lõpusirgele jõudma ja aeg on teha esimesed kokkuvõtted Kivilinna kooli digipöörde aastast.

Kuidas on realiseerunud sügisel valitud digipädevuse taseme tegevused?

* Kohustuslik

Ees- ja perekonnanimi *

Teie vastus

1. Õpin selgeks ja kasutan vähemalt kolme uut äppi/keskkonda/digivahendit. *

Jah

Ei

Lisainfo 1. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

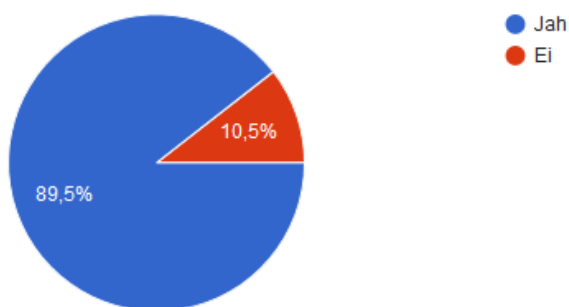
Teie vastus

2. Küllastan kolleegi avatud digitundi. *

Õppeaasta hakkab lõpusirgele jõudma ja aeg on teha esimesed kokkuvõtted Kivilinna kooli digipöörde aastast. Kuidas on realiseerunud sügisel valitud digipädevuse taseme tegevused?

Tigu I tase

1. Õpin selgeks ja kasutan vähemalt kolme uut äppi/ keskkonda /digivahendit.

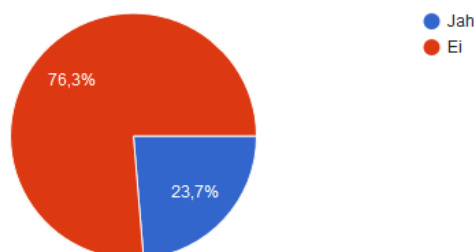

Lisainfo 1. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Digiminut võiks toimuda muul ajal ja kauem. Kahjuks viimasel ajal pole sinna jõudnud...
- Meeldis getwapps eriti. Doomino oli ka uus.
- Õppisin tegema kuldvillakut, ristsõnu, täherägastikku, kasutasin kohe interaktiivset tahvlit lastega informaatika tunnis. Olen teinud tunde 4., 5. ja 6. klassiga erinevate keeleteemade kordamisele eis.ekk.edu.ee ja miksikese keskkonnas.
- Sõnade õppimiseks stydystack keskkond
- Soov, et kellaag vastuvõetavam
- Olen kasutanud nt sõnar2gastikke, kuldvillakud koostamisel. Wifi puudumine takistab tunnis digipõhise ülesande läbiviimist.

- Kahoot, Padlet, Teamup, Answergarden jne
- Soov õpilaste sooritust filmida ja anda vahetu tagasiside video näol
- Kasutan answergardenit, learningapps, google drive jne
- Digiminutid võiksid olla aeg-ajalt ka ainepõhised ja sellisel ajal, et ei peaks tundi hilinema
- Erialalist rohkem vaja kui üldist
- Väga huvitav oli koos lastega koostada ristsõnu. Õppisin koos lastega.
- Ei ole hetkel mingeid mõtteid
- Digitund võiks toimuda teisel ajal (samal ajal tund).
- Digiminutite aeg muuta
- Arenguestluste tabelid Google kaudu lastevanematele saadetud.
- Rühmadesse jaotamine, kuldvillakud, tarzja, töölehtede erinevad koostamise võimalused. Olen enda jaoks palju uut leidnud, mis vajab aega kinnistumiseks.
- Olen õppinud, aga klassis ei ole saanud kasutada. Kasutan kaks korda nädalas kooli arvutiklassi.
- Plaanis edaspidi koondada kasulik digiinfo ühte kausta, sealhulgas digiminutitele info.
- Soov palju rohkem kasutada, aga oskusi jääb puudu.
- Mõtlen.
- Käsitöös vähe infot või ei oska leida.
- Olen tutvunud kahe keskkonnaga, millest ühte olen kasutanud.
- Sain päris mitu head vahendit digiminutitelt. Kuigi jõudsin vaid ühele digiminutile realselt kohale, sain tänu haridustehnoloog Riho saadetud teavituskirjale ise otsida välja tutvustatava keskkonna või äppi.
- Enim kasutasin rühmade moodustamise linke. Koostas ka mitu õppetöös sobilikku "Kuldvillakut".
- Oi kui palju huvitavaid võimalusi!
- Uute ideede leidmisel aitas hästi kaasa digiminutite korraldamine ja sellest lähtuva faili loomine, kus kõik head lingid kättesaadavad on.
- Õppisin lähemalt tundma Google võimalusi ja getwappsi (mis oli minu jaoks veel tundmatu teema), veidi tutvusin ka kahootiga.
- Digiminutid olid selles osas kasulikud. Võiksid jätkuda, aga võiks olla natuke rohkem aega nende läbiviimiseks. Alati on huvitav, kui õpilased sind õpetavad/juhendavad. Õppisin kasutama tahvelarvutit (kuigi on veel arenguruumi), uutest võtetest nt Kahoot

2. Küllastan kolleegi avatud digitundi.

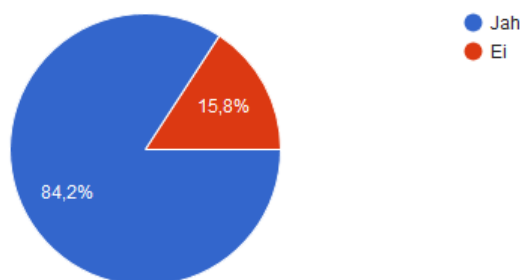

Lisainfo 2. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Pole väga uurinud ega kuulnud ka, et keegi teeks avatud digitundi... Aga õppeaasta pole veel lõppenud ja loodan ikka kellegi digitundi jõuda.
- Oli plaanis küllastada Sirle tundi, kuid ei saanud ning arutasime üheskoos oma LP gruppiga. Teised, kes käisid, jagasid oma muljeid.

- Teen edaspidi
- Proovin varsti külastada
- Võtan plaani
- Kõik materjalid, mida tutvustatud, võiks koolis kaustas üleval olla lühitutvustusega
- Külastasin ühte tundi, oli väga tore tund.
- Pole olnud võimalik ja tõttõelda huvitaks mind eelkõige oma aine digitund, mida pole olnud
- Mul ei ole aega ja ei ole infot, kellel on avatud digitund
- Samal ajal on tavaliselt enda tund, aga olen nooremalt kolleegidelt alati head nõu saanu, kui abi vajan ja infot erinevate keskkondade kohta vahetame tihti.
- Oli väga huvitav ja õpetlik.
- Plaanin külastada, pole veel jõudnud.
- Pole kuulnud, et keegi teeks avatud digitunni. Pole ise ka loomulikult uurinud.
- Pole väga uurinud.
- Veel pole jõudnud, aga soov on
- Veel ei ole jõudnud, aga üritan.
- Ei ole veel jõudnud, aga plaanin külastada
- Külastaksin edaspidi rohkem.
- Tunni külastamine on jätkuvalt plaanis.
- Palun anda teada, kunas kolleegid digitunde teevad.
- Ei ole kuulnud ,et saaks osaleda kolleegi avatud tunnis
- Ehk jõuan veel?
- Käisin küll vaatlemas erinevate kolleegide tunde, kuid spetsiaalset digivahendite kasutamisele pühendatud tundi kahjuks ei näinud.
- Tunniplaan on nii tihe, et võimalust ei avanenud.
- Peaks proovima kuidagi sobitada oma tunniplaaniga, ega ei teadnud ka, millal keegi midagi teeb.
- Õpetaja, kes teeb vahvat digitundi võiks sellest teada anda, et võimalusel saaks külastada ja häid mõtteid koguda.
- Hea idee, kahjuks puudus info võimalike külastusvõimaluste kohta. Läbi tuleks mõelda, kuidas seda tegelikult korraldada nii, et oleks ka kasu

3. Viin läbi vähemalt ühe tunni nädalas, kus kasutan digivahendeid.

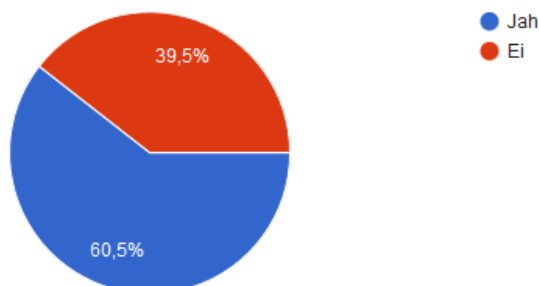

Lisainfo 3. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Proovin võimalikult palju digivahendeid oma tundides ära kasutada...
- Arvutiklassi oli sel aastal tunduvalt lihtsam pääseda. Pigem tunniosade kui tervetunnina.
- See on suhteliselt igapäevane
- Kui paraneb wifi ja matisaalis tv, siis ainetunnis palju lihtsam kasutada. On ka orienteerumismänge, kuid kahjuks ei ole veel väga osav arvutis

- Olen püüdnud kasutada digivahendeid tundides niipalju, kui võimalik-vajalik.
- Pigem on hetkel digivahendi kasutamine olnud harv juhus
- Lasen lastel otsida materjale internetist, näitan filme ja katsevideoid, kasutan "Miksikest", sooviksin väga vastavasisulist koolitust, aga see, mis pakuti, mulle kahjuks ajaliselt ei sobinud, ootan uut.
- Kasutan erinevaid arvutiprogramme tunni ettevalmistamiseks ja õpetan ka mõned lastele.
- Väga hea, et on rohkem arvutiklasse. Õpilased tulid tegevustega hästi kaasa.
- Kasutan, kui on iva
- Kindlasti on veel palju vaja õppida.
- Iga päev kasutan arvutit, tehes lastele tähelepanu arendust
- Võrreldes eelmiste aastatega olen rohkem hakanud kasutama digivahendeid. Kui oleks ka koolis wifi, siis kindlasti digivahendite kasutamine suureneks.
- Näidised, töökäigud
- Geomeetria ja stereomeetria teemade juures kasutan palju ja klassijuhatamisega seoses.
- Kasutan eesti keeles, matemaatikas, loodusõpetuses kordamisel, kinnistamisel, teadmiste kontrollimisel jms
- Online-harjutuste tegemine; esitlused; laulud; video filmid; õpilased kasutavad nutitelefone
- Lastele väga meeldib.
- WiFi on väga oodatud.
- Täiendav õppematerjal, illustratsioonid jms on lihtne õpilasteni tuua digivahendite abil. Digiõpiku kasutamine kuu vältel meeldis õpilastele väga.
- Iga nädal ei kasuta, kasutan digivahendid uue teema tutvustamisel või lapsed praktilise töö kavandamisel, mustrite otsimisel, retseptide valimisel
- Kuna viin läbi vaid õpiabitunde, siis regulaarne digivahendite kasutamine õppetöös ei ole primaarne, rohkem on käelist tegevust ja kirjalikku tööd.
- Enam-vähem kasutasin, kuid sooviksin regulaarset pääsu arvutiklassi. (Nt 1 tund nädalas olekski tunniplaanis)
- Peaks järgmise aasta töökavasse digi rohkem sisse planeerima.
- Pea igas tunnis kasutan lauaarvutit, et näidata õpilastele mõnd teemaga seonduvat videot või laulukest. Samuti kasutame õpilastega arvutit ja projektorit/ekraani, et sinna kirjutada tõlkelauseid, vastuseid. Oleksin kasutanud VOSKi rohkem, kui koolis oleks wifi. Õpilastele oli probleemiks internetimaht, mis neil ruttu täis sai ja õppetööks seda enam ei jagunud. Samas ei jäänud selle tõttu ükski oluline ülesanne tegemata.
- Tunde tuli nädalas kohati rohkemgi. Paremad võimalused olid kasutada arvutiklassi. Õpilased kasutasid ka oma nutitelefone päris agarasti

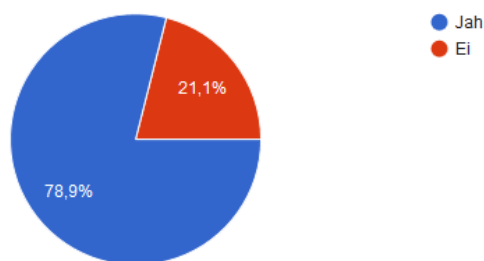
4. Viin läbi vähemalt ühe digitunni aastas koos õpilasega.

Lisainfo 4. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Olen sellele juba mõelnud ja kavatsen seda lähitulevikus ka teha.
- Õpilased esitlesid power pointi planeedist Maa (seos loodusõpetusega). Lahendamine klassiga õpilaste endi koostatud kuldvillakut, ristsõnu.
- Teen edaspidi
- Kasutan seda projektinädalal
- Õpilased on koostanud esitlusi
- Sammuloogjad, endomundo
- Digitunde olen teinud võimalusel igal nädalal
- Olen lastel lasknud koostada õppematerjale, nt kordamisküsimusi kuldvillaku näol jms
- Mul oli tund arvuriklassis 5.d klassiga. Täna (e-õppepäev) iga klass teeb ülesande arvutis oma kodus. Väga tihti lapsed koostavad esitlusi vene keele tunniks
- Neid tunde on olnud kindlasti kohe mitmeid
- Hea idee! Digitunni koos õpilasega võiks läbi viia viimastel koolipäevadel sellel kevadel.
- Pole veel teinud.
- Õpilased tegid loovtöö esitlust koostöös õpetajaga.
- Kahoot, interaktiivsed ristsõnad, esitlused
- Ei ole viinud
- Näiteks rahvaste muusika õppimisel õpilased koostavad rühmatööna esitlusi, mina juhendan elavat musitseerimist sellel teemal.
- Digivahendid on õpilastel olemas, kuid wifi puudumisel saab digitundi läbi viia ainult arvutiklassis. Digiõpikutele vähemalt osalinegi üleminek oleks mõttekas.
- Sellel aastal tund läbi viidud 9 klassiga.
- Ei ole veel proovinud
- Alles plaanin - 4 .kl tähtnimed, 9.-kl jazz muusika
- Ei ole olnud meeles seda võimalust kasutada.
- Õpilased valmistusid esitlusteks ühiselt, koostasid interneti vahendusel koolivälisel ajal ettekandeid, küsides interneti teel nõu.
- Õpilased kasutasid oma telefoni või tahvelarvutit.
- Eesmärk jäi sel aastal täitmata, kuid teen seda kindlasti edaspidises töös

5. Kasutan vähemalt ühte digiminutitel tutvustatud ideed oma õppetöös.

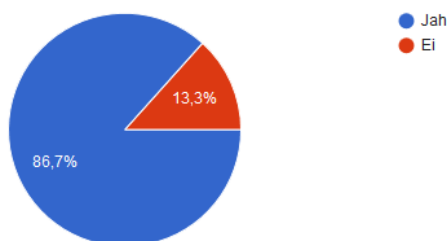
Lisainfo 5. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Kuldvillakut olen päris palju kasutanud.
- Sõnade õppimise keskkondade tutvustamine, leidsin ise täiendavaid võimalusi nende kasutamiseks, näiteks hääldeuste kuulamiseks tunnis ja kodus. Getwapps on pidevalt kasutusel, ka quizzlet.

- Stydystack, kuldvillakud, kahoot, answergarden
- Ostan digiraamatuid
- Pean veel ise arenema, et teistele kogemusi jagada
- Oli väga huvitav.
- Ei ole digiminutile jõudnud
- Puzzlemaker, Padlet, Mindomo, google drive
- Rühma moodustamine, nutisport
- Õpin veel juurde.
- No tore kui teised tutvustavad oma oskusi
- Digiminut on väga hea idee! Olen uurinud minu jaoks huvitava app'i kohta iseseisvalt, mida tutvustatakse digiminutil.
- Erinevate näitmaterjalide kasutamine.
- Tegelikult mitte just digiminutitelt saadud, vaid oli enne vaja kasutada ja siis õppisin ise asja selgeks ning pärast seda tutvustati digiminutitelt.
- Neid on mitmeid
- Siiani ei ole veel jõudnud ega osanud.
- Kuldvillakute koostamine
- Kuldvillak Helise digiminutilt.
- Digiminutid ei ole sobival ajal. Vaadatud matemaatika ja inglise keele õpetaja toredaid leide.
- Olen kasutanud Tarsia programmi, milles tehtav mosaiik on väga mitmekülgsest kasutatav just õpiabi tundides.
- Palju ideid on juba ammu enne digiminuteid aastaid kasutusel olnud.
- Kasutasin võimalust padlet.com abil arvamusi vahetada ja arutleda.
- Tähelepanek, et õpilased oskavad rohkem.
- Sain mitmeid häid mõtteid, mida oma töös korduvalt kasutanud olen.
- Kavatsen vaadata uuesti üle digiminutitel tutvustatu

Tigu II

1. Õpin selgeks ja kasutan vähemalt viite uut äppi/ keskkonda /digivahendit.

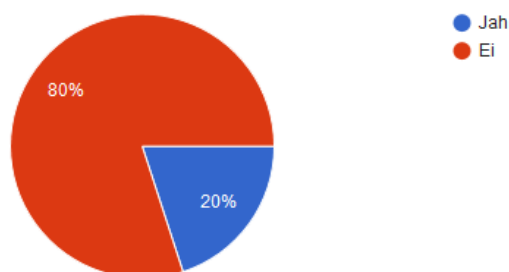

Lisainfo 1. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Olen tõesti kasutan mitu erinevat äppi, kahoot, quizziz keskkond, education.com prezi
- Olen neid õppetöös kasutanud. Õpilastele väga meeldis. Eriti gruppide moodustamine.
- Paraku ei ole minu töös väga digimaterjale kasutada. Olen siiski digitaalselt taasloonud varieeruvaid teste
- kui oled ise aktiivne, siis on igasugust huvitavat materjalid olemas

- Põnevad uued keskkonnad ja selle täpne kasutamine on turvaline. Need, kes asjaga kursis, jagavad tähelepanekuid plusside ja miinused kohta.
- Olen käinud kahel digikoolitusel, kust olen saanud päris palju uusi keskkondi just rühmade loomiseks ja mõistekaartide koostamiseks. Samuti on valminud mul oma digiportfoolio.
- Õpilastel erinevad seadmed ning nad alati ei tunne selle võimalusi. Samuti ei pruugi olla neil netti (eriti kuu teises pooles)
- Mõnda äppi olin varem kasutanud, kuid oli meelest läinud, nüüd oli hea meelde tuletada.
- Õppisin üleeelmisel aastal juurde palju uusi keskkondi ja pigem olen kinnistanud nüüd. 2 uut asja: õpiveeb, soetasin endale nutitelefone ja oskan nüüd ise paremini arvestada, mida õpilane saab seal teha.
- Olen hakanud kasutama Padletit, Mindomo keskkonda, oskan ise genereerida QR-koodi, kasutada Texterit, moodustada lingikogu, kasutada Team Up-i ja Instant Classroomi. Natuke tahaks veel harjutada Mentimeteri kasutamist.
- Socrative oli põnev. aga õpilased eelistavad kokkuvõtvauid töid teha ikka paberikandjal.
- Sooviks rohkem enda ainele vastavaid rakendusi. Sel aastal kasutasin esmakordselt: Quizlet, Quizizz, TeamUp, Instant Classroom, Mindomo.
- Uusi huvitavaid, arendavaid väljakutseid.
- Uute asjade kasutamiseks kulub algul päris palju aega. Mõnda asja tahaks rohkem, aga ju siis ei ole osanud piisavalt aega osanud leida.
- Käisin tahvelarvutite koolitusel, mul on tekkinud mitmeid mõtteid, nüüd loodan, et saabub ka wifi, proovin siis ideid ellu viia. Praegu olen kasutanud klassis olevaid tehnilisi võimalusi või arvutiklassi võimalusi.

2. Viin läbi kolleegi avatud digitunni kolleegidele.

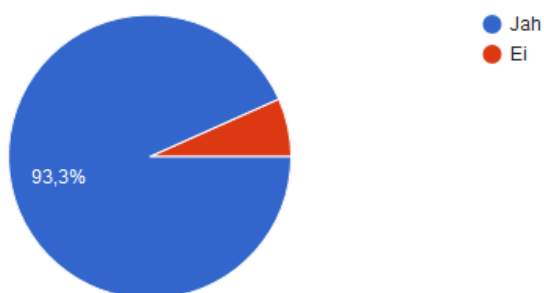

Lisainfo 2. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Ei ole jõudnud organiseerida.
- Sel aastal pole seda veel teinud.
- Wifiga oleks kergem planeerida.
- Kui praktikant seostub ka kolleegiga, siis neile sai tehtud tund kasutades digivahendeid. Päris põnev tund oli. Õpetlik nii endale kui ka praktikantidele. Taimiga oleme koos jaganud tähelepanekuid ja proovinud läbi teha.
- Viisin läbi matemaatika tunni, kus käisid vaatamas minu LP-grupi liikmed.
- Ei ole kutsutud/ ei ole ise kahjuks osanud kutsuda
- On plaanis viimase veerandi lõpus Gerlega läbi viia digitund
- Tundi ei ole läbi viinud, olen kolleegile individuaalselt rääkinud paarist keskkonnast ja rääkinud, kuidas mina neid kasutan tunnis.
- On tegemata.

- Ei ole veel jõudnud aga plaanid on veerandi lõpus õpetaja Enekeniga miskit teha
- Jäi kuidagi soiku vist üleüldiselt koolis, probleemiks aja puudus.
- Tulevikus miks mitte
- Harjutan veel ise.
- Arvan, et ma pole selleks veel valmis. Arvan, et see, mida oskan pole näitamist väärt, sest kolleegidel on sarnased või enamasti isegi paremad teadmised.

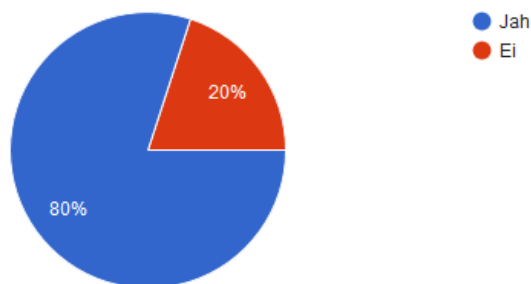
3. Viin läbi vähemalt mitu tundi nädalas, kus kasutan digivahendeid.

Lisainfo 3. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Meil oli 5.b kahoori- reede.
- Vajalik wifi, sest hetkel oleme saanud teha tegevusi ainult paaris.
- Tänu sellele olen palju uusi keskkond avastanud
- Digivahendeid kasutan pidevalt, see on nagu üks osa õpetamisest.
- Kasutan digivahendeid peaaegu igas tunnis.
- Teen ise ja lasen õpilastel teha esitlusi, kasutame erinevaid rakendusi, keskkondi õppetegevuse mitmekesisemaks muutmiseks
- Rakendasin sel õppeaastal lisaks enda koostatud digimaterjalidele ka õpilaste koostatud vahendeid, nt loodusõpetuses koostasid õpilased paari peale kahoote, mida iga tunni lõpus koos tegime, sel viisil saime korrata varem õpitut.
- Jah, kasutan mitu korda nädalas ja lisaks uutele, mida olen õppinud, ikka ka neid keskkondi, mida varem olen kasutanud.
- Sel aastal on head võimalused arvutiklassi kasutamiseks ja olen seda võimalust kasutanud, kuna puudub wifi
- Edaspidi tean juba, milliste probleemidega teatud rakenduste puhul arvestada.
- Miksikesse keskkond, erinevad arendavad mängud, uurimustööd, joonistamine, esitlused, nutisport.
- Kasutan VOSKi, loon õpilastele erinevates keskkondades harjutustikke enesekontrolliks ja materjali kinnistamiseks-harjutamiseks.
- Ei mõödu päevagi kui ma ei kasutaks tunnis digivahendeid suuremal või väiksemal määral. See on saanud igapäevatöö lahutamatuks osaks.

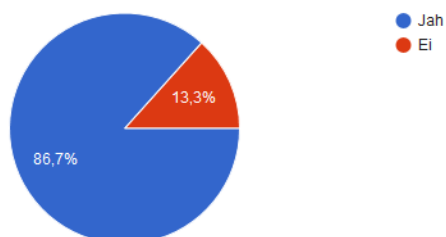
4. Viin läbi vähemalt ühe digitunni poolaastas koos õpilasega.

Lisainfo 4. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Enne jõule 1,5 nädalat andsin võimaluse ühele viiendale klassile viia läbi huvitav, aga matemaatikast läbi imbunud tunni. Kasutati youtube, äppe, täringuid jne. Tunnid olid huvitavad
- Head äpid kinnitamast loodusõpetuse teemasid
- õpilastele meeldib see väga
- Annan alati õpilastele võimaluse midagi klassis teistele õpetada. Õpilastel on võimalus kasutada oma ettekannetes, töödes, info leidmisel digivahendeid.
- Minu klassi lapsed koostavad ise palju kahoote ja esitlusi, kas siis tunni sissejuhatuseks või kinnistavaks osaks.
- Materjalide/esitluste koostamine vastavalt juhendile
- Ei viinud läbi koos õpilasega, kuid panin õpilased tunnis oma arvutiklassis tehtuid töid esitlema, kus iga tund oli 25-30 minutit tunnist vaja neil endil läbi viia
- See mõte on mul kuidagi kahe silma vahele jäänud. Küll on lapsed klassiõhtutel alati Kahooti või kuldvillakut teinud.
- Õpilasi olen juhendanud kasutama uusi vahendeid/rakendusi ja seejärel õpilane kannab töö klassile ette või esitab õpetajake
- Õpilaste koostatud tunnikava tuleb õpetajal eelnevalt täpselt üle kontrollida, mis võib osutada väga ajamahukaks.
- Erinevad arendavad programmid
- Hetkel ei ole jõudnud.
- Olen õpilastelt õppinud mõndagi.

5. Loon vähemalt ühe digiõppe vahendi aastas ja jagan seda kolleegidega.

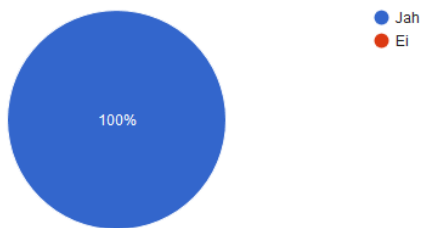
Mida soovin 5. tegevuse kohta veel ütelda? Mõtted, tähelepanekud, soovid edaspidiseks jms

- Geogebra joonestamise õppimine
- Olen jaganud materjali ja linke kolleegidele
- Olen õppinud Koolielu kaudu koostamist
- Tuleb olla ajaga kaasas ning olla avatud õppimisvõimalustele.
- Olen koostanud arenguestluse küsimustiku ja mitmeid kahoote ja esitlusi.
- Jagame kogemusi teiste õpetajatega

- Loonud olen esitlusi erinevate pildi ja videomaterjalidega ja soovi korral andnud ka kolleegile kasutada
- Tegin Learningapps ülesande, aga kolleegiga pole veel jaganud.
- Olen teinud, aga otseselt levitanud pole. Olen ühe esitlusprogrammi võimalusi digiminutis tutvustanud.
- Olen loonud generaatorite vahendusel mängu, esitlusi.
- Erinevad esitlused, küsitlused.
- LearningAppsi ülesanded on antud keskkonnas avalikult kättesaadavad.
- Oleneb muidugi, mida me digiõppevahendiks loeme.

TIGU III

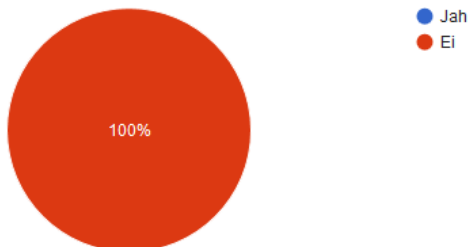
1. Õpin selgeks ja kasutan vähemalt viite uut äppi/ keskkonda /digivahendit.

Lisainfo 1. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Mulle meeldivad digiminutid. Mitmed uued keskkonnad olen seal selgeks saanud, näiteks õpetaja x poolt tutvustatud lehekülg Education.com

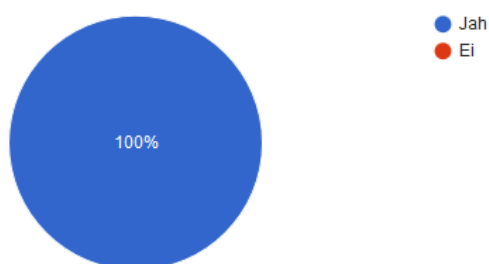
2. Viin läbi avatud digitunni kolleegidele.

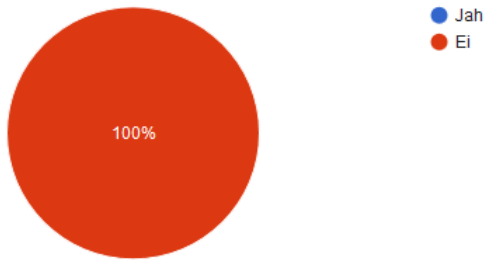
Lisainfo 2. tegevuse kohta: mõtted, tähelepanekud, näited, soovid edaspidiseks jms

- Digitunde viisin läbi küll, kuid kolleege sinna ei kutsunud.

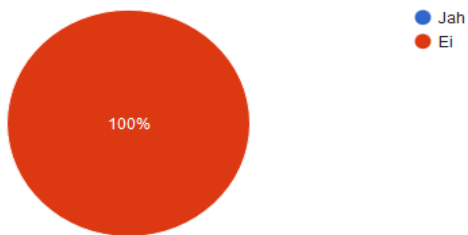
3. Viin läbi vähemalt mitu tundi nädalas, kus kasutan digivahendeid.

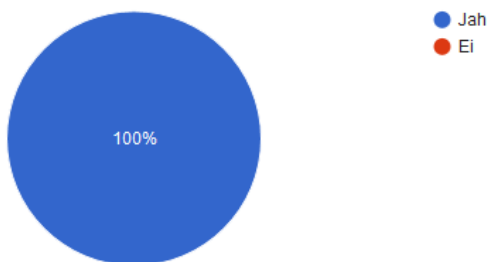
4. Viin läbi vähemalt ühe tunni päevas, kus kasutan digivahendeid.

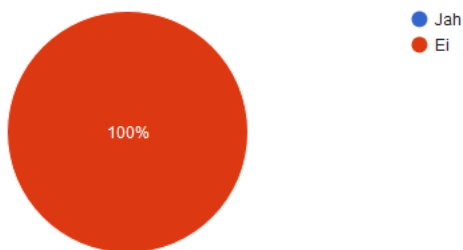
5. Viin läbi vähemalt ühe digitunni poolaastas koos õpilastega.

6. Loon mitu digiõppe vahendit aastas ja jagan neid kolleegidega

7. Kutsun kooli ühe külalise, kes viib läbi mõne digitegevuse

Too välja parim isiklik positiivne kogemus käesoleva õppeaasta digiarengus.

- Palju ideid õpetajatelt digiarengu osas.
- Julgust on rohkem. Hea võimalus oli esitada küsimusi otse kasutajatelt. Ka endal laks huvitavamaks!
- Otsin nutitelefoni, Kasutan aktiivselt selle rakendusi. Otsin tahvli ja sülearvuti. Kasutan aktiivselt, õpin naudinguga uusi asju.
- On tekkinud rohkem julgust, enesekindlust ja soovi digivahendeid oma tunnis kasutada
- Google docsi kasutamine
- Mitmed internetipõhised ülesanded erinevatele klassidele
- Google docs

- Tagasiside vanematelt on olnud väga positiivne, lastele meeldivad erinevad tegevused ning see jõuab ka vanemateni. Ka vanemad on juba harjunud, et kasutan digivahendeid ka nendega suhtlemisel (nt. Google drive ja Google docs)
- Otsin tahvelarvuti ja sõbranna käsul nutitelefoni, olen õppinud neid käsitsema, mitte just ülemäära hästi, aga olen sellegi üle õnnelik, sest suvel, kui ma need sain, tundus mulle, et ma ei suuda neid iial käsitsema õppida.
- Google drive on osutunud väga kasulikuks, puuetundliku tahvli võimaluste avastamine
- Proovin ja püüan mõista ja midagi tuleb vist välja
- Olen kindlasti julgem ja otsin ise võimalusi juurde.
- Sain teada, mis on äpp
- Lapsed on märganud, et kasutan vähem kriiti võrreldes eelmiste aastatega.
- Telefoni kasutamine koos lastega erinevate materjalide ja näidete otsimisel.
- Oli Google docs kasutusele võtmine.
- Arenen tasakesi....
- Leian, et olen sammukese edasi astunud. Digiminutid, HITSA koolitused, Koolielu toovahendid
- Olen näinud digiminutitel huvitavaid asju; mida tahaks õppida kasutama.
- HITSA koolitused (sel aastal meie koolis , koolitajaks Veiko Hani)
- Ülaltoodud kriitika tõttu ei oska (julge) enam positiivset kogemust välja tuua.
- Digiõppematerjalide valmistamine tunnis rühmatööna ja nende lahendamine.
- Digiminutite toimumine, koolitused, algklassidele teine arvutiklass.
- Digiminutid.
- Tutvus nearpodiga ja noteflightiga
- Minu parim isiklik kogemus on asendustundides heade õpikeskkondade kasutamine, kus õpetaja on tunniülesanded laste jaoks ette valmistanud. Õpilastel on põnev ja minu jaoks on töö konkreetne.
- Mul polnud WOW-efekti, kasutan neid keskkondi, mida pean vajalikuks ja heaks.
- Õnnestunud "Kuldvillak", mis kiideti heaks ülikooli täienduskoolitusel.
- Julgen läheneda tahvelarvutile ja ei karda seda kohe katki teha. On huvitavaid võimalusi ka kunstiõpetuses kasutamiseks.
- Avastasin enda jaoks mõned head leheküljed, mis on õpilastele abiks sõnavara õppimisel. Samuti meeldisid need väga õpilastele, mis on minu jaoks positiivne.
- Minu jaoks oli juba see areng, et sain selgeks, kuidas Google keskkonnas paremini toimetada.
- Meeldivalt töised tunnid arvutiklassis. Õpilaste sõbralik abi, kui õpetaja ei oska
- See, et õpetajad ise on jaganud erinevaid äppe
- Läbitud palju erinevaid veebikoolitusi seoses digivahenditega.
- Sotsiomeetriliste testide digitaliseerimine on muutnud mugavamaks nende kohandamist ning skooride ülesmärkimist.
- Koolielu tutvustatud erinevad keskkonnad. Taxcedo
- Google.doc keskkonnas digitund "Leppemärgid". Oli mõnusalt segadust ja üksteiselt õppisid nii õpilased kui ka õpetaja.
- Mina tunnen, et olen oluliselt arenenud ja oskan seda ka oma töös kasutada. Väga eredalt jäi meelde üks tervise teemaline ajurünnak padleti keskkonnas, mida jagasin ka vanematega.
- Õpilaste soov katsetada uusi asju

- Kogenud, et õpilased on väga leidlikud ja loovad ise põnevaid esitlusi ja ideid teistele tutvustama ja nad nadivad seda protsessi
- Avastasin, et internetis on olemas palju ülesandeid just väiksematele ja nägin, millise rõõmuga 3. klass teeb neid.
- Veiko koolitus, mis praegu käib. Digiminutid, kuigi olen seal vähe käinud. Need, kus olen käinud, on olnud kasulikud.
- Digiminutitelt saadud uusi ideid. Õpilased ise on õpetanud ja aidanud teatud programme kasutama. Vastastikune täiendamine ja koosõppimine
- Õpilaste entusiasm tunnis osaleda ja ka uued rakendused/keskkonnad enda jaoks.
- Nutispordi võistlus, pranglimine.
- Väga hea kogemuse ja julgustuse proovida sain HITSA koolitusest.
- Olen kindlasti suure sammu võrra digim.
- Mulle meeldis digiminutite idee. Osalesin aktiivselt!

Ettepanekud seoses kooli digiarenguga

- Wifit oleks hädasti vaja, kuid saan täiesti aru, et see pole kooli teha. Praegu olen palju tegemata jätnud või vähe digivahendeid kasutanud wifi puuduse tõttu.
- Mulle meeldib, et võimaldatakse õppimist omas tempos.
- Ei oska öelda. Tahan rohkem õpitut kasutada.
- Matisaali nuti-telekas
- Ootan wifit 😊
- Matisaali oleks vaja telekat, kust näidata võimlemise tehnikat ja õpilaste sooritusi, mida saaksime koos analüüsida. See aitaks kehalise kasvatuse lõimumisele digiarenguga.
- Kool areneb jõudsasti ja minu korrusel, kus palju noori atsakaid näitsikuid, saan ka mina neilt alati abi küsida. Ma pole enda arengu üle uhke, kuid tundub, et mõnega võrreldes oskan ikka ühtteist ka mina.
- Wifi
- Jõudu ja jaksu meile kõigile!
- Meie kool areneb digitaalselt väga kiiresti. Ettepanekuid seega pole.
- Tahan külastada kolleegi tundi, kes teeb midagi uut ja põnevat.
- Digiteadlikkuse ja oskuse arendamine nendel, kes tunnevad selleks vajadust. Digiõpikute kasutamise võimalus.
- Digiminutid võiksid olla kord kuus ja kesta pikemalt, et õpitu ka kinnistuks.
- Avastasin, et nt Innoves avalikke testide keskkonnas, kus oleks 4.-6. klassiga asjalikke ülesandeid lahendada, ei toimi alati VOSK - lohistamisülesanded on tehtavad vaid arvutis. Ühenduvus netiga on kohati üliaeglane ja ajakaotus tunnis kohutav.
- Nagu eelpool juba mainisin, siis oleks vajalik ülekoolliline wifi ja võiks olla vähemalt ühe klassi komplekti jagu nutiseadmeid.
- Digiminutid võiksid olla pikemad. Üks LP rühma koosolek võiks olla selline, kus rühmaliikmed tutvustavad üksteisele oma teadmisi ja oskusi ja miks ka mitte rääkida probleemidest
- Ainespetsiifilisem digilähenedamine.
- Ülekoolliline wifi annab uusi võimalusi. Mina ja minu õpilased ootavad seda väga.
- Digiminuteid võiks proovida ka nii, et nt kord kuus on umbes tunnine seminar, nt teisipäeval pärast infokoosolekut.
- Oluline tasakaal tava- ja digiõppe vahel

- Digiminutid võiks kindlasti edasi jääda. Ehk oleks võimalik üles seada blogi või mingi dokument, kuhu saaks aineti üles kirjutada erinevaid keskkondi ja rakendusi nii, et sinna lisavad nii aineõpetajad kui ka IT-poisid.
- Ikka edukalt edasi!
- Sooviiks näha mõne teise kooli digitunde.
- Digiminutid olid vahvad, aga seal tuli alati ruttu õppida ja tegutseda. See aga ei sobi minu natuuriga. Mulle sobib süvitsi õppimine. Mulle meeldis Sveni läbi viidud puutetahvli koolitus. Teooria ja praktika käsikäes,. Avastasin enda jaoks Sveni kui õpetaja/koolitaja. Ma eelistaks digiminutitele digitundi.

Lisa 4. Digiminutite läbiviimine 2015/16. õa

Kuupäev	Teema	Läbiviija
28.10.2015	Padlet. Veebipõhine keskkond, mis võimaldab luua ja kasutada nn virtuaalset tahvlit.	Õpetaja
04.11.2015	Miksikese võimalused.	Õpetaja
11.11.2015	getwapps.com (rakendus linkide kogumiseks)	Õpetaja
18.11.2015	Ristsõnade, täherägastike ja sõnasalatite koostamine.	Õpetaja
25.11.2015	bit.ly (võimalus lühendada veebiaadresse)	Õpetaja
02.12.2015	QR koodide koostamine ja lugemine	Õpetaja
09.12.2015	Texter - veebilehekülg erineva kujuga tekstifailide loomiseks	Õpetaja
16.12.2015	Rakendus kiireks hääletamiseks/arvamuse avaldamiseks www.govote.at	Õpetaja
20.01.2016	Esitlusprogramm prezi.com	Õpetaja
27.01.2016	Paaris- ja grupidööks tiimide moodustamine, nende töö jälgimine	Õpetaja
03.02.2016	Loosiratas Random Picker	Õpetaja
10.02.2016	Allalaetavad töölehed erinevatele klassile ja ainele, et tunde põnevamaks muuta.	Õpetaja
02.03.2016	Veebiaadresside lühendamise keskkond lingid.ee	Õppejuht
09.03.2016	Tarsia - programm nn domino mängude tegemiseks	Õpetaja
30.03.2016	Quizizz - Testide ja viktoriinide loomise keskkond, mis töötab ka nutiseadmes	Õppejuht
13.04.2016	Nutisport. Matemaatika omandamise lihtsustamine ja populariseerimine kümnete tuhandete erinevatel tasemetel õpilaste ja täiskasvanute seas.	Õpilane
04.05.2016	Erilised powerpointi taustad (plakatid, kaardid jms)	Õpetaja